

ERDÉLYI LAP

Ngs. Ramaszetter Róbert urnak
ARIA, I., Disztér 2. tp. Budapest

Főszerkesztő
DR. PAÁL ÁRPÁD

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: **Belföldön:** Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hóra 70 lejt.
Magyarországon: Egész évre 90 P. félévre 45 P. negyedévre 25 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Főmunkatárs
DR. GYÁRFÁS ELEMÉR

Lengyelország és Németország összefog a béke érdekében

— A német-lengyel tárgyalások nagy riadalmat keltek Párizsban —

Berlinből jelentik: Hitler birodalmi kancellár szerdán fogadta a lengyel nagykövetet, akivel hosszasan tárgyalt. A megbeszélések során megállapodtak a közvetlen tárgyalások felvételében a két ország közötti viszony szabályozására, olyan tekintetben, hogy a béke érdekében mindkét fél lemond egymással szemben az erőszak alkalmazásáról.

Mint Párizsból jelentik, a francia sajtó nagy érdeklődéssel foglalkozik a német-lengyel viszony kialakulásával, valamint a birodalmi kancellár és a berlini lengyel követ megbeszéléseivel. Ugy vélik, hogy a küszöbön álló lengyel-német tárgyalások döntő befolyással bírnak majd Európa és a béke jövőjére.

Párizsból jelentik: A német-lengyel tárgyalások híre bombaként hatott a francia fővárosban. Sarraut és Paul Boncour szerdai expozéja után senki sem gondolta volna, hogy

Kelet-Európában új politikai fordulat áll a küszöbön. Első ízben történt meg, hogy egy ilyen nagy horderejű lépésről nem értesült kellő időben Párizs, minden politikai élet központja. Általános az a felfogás, hogy ezek a tárgyalások franciaellenesek s egy esetleges francia-német közvetlen tárgyalás nem kecsesítene eredménytel. Eppen ezért fontosabbnak tartják, mint valaha, hogy abban az esetben, ha Olaszország is kilép a Népszövetségből. Franciaország és Anglia továbbra is a vég-sőkig tartson ki a Népszövetség mellett. Még nagyobb megépetést keltett azonban, hogy a nemzeti szocialisták radikális elhatározása Lengyelországban talajra talált és feltételhezhetőnek mondják, hogy Varsó ráállt a német taktikára. Most a Népszövetség, hogy Csehszlovákia is hajlandó lesz Németországgal tárgyalni és német hatás alatt így élénk politikai áramlat indul Kelet-Európa felé.

Vaida lemondott a nemzeti-parasztpárt elnökségéről és összes tisztségeiről

— Vaida szerint Maniu kérésére vállalta szerepét —

Bukarest. Saját tud. A volt nemzeti-parasztpárti parlamenti többség tagjai tanácskozásra gyűltek össze tegnap délután a képviselőház könyvtártermében. Pop-Cicio elnökölt. Vaida Sándor elsőnek emelkedett szólásra.

— A párt e nehéz perceiben, — mondotta Vaida, — amely nehézségek azonban csak a jövő győzelem kezdetét jelentik, szükséges, hogy egy pillantást vessünk a múltra. Felelőtlen és hiú törekvésű elemek azt állították, hogy köztem és Maniu Gyula között ellentét merült fel. Le kell szegznem a tényeket ezzel kapcsolatban. Az én feladatomban az volt, hogy megvalósítsam a programot, amelyet Maniu Gyulától örököltem. En e program mellett kitartottam, egész a bukásig, mert mikor távoznunk akartam, — tanuim vannak erre, — Maniu a következőket mondotta nekem: „Maradj és vezesd tovább a pártot. Hadd kísérjünk meg egy másik taktikát is, az én radikális magatartásom után. Háttha a merev félreállásból tovább megyünk a rábeszélés taktikájával?” Erre én így feleltem: „Ne tulajdoníts nekem a magadénál nagyobb képességeket”. Mire ő határozottan ismételte: „Kötelességed maradni és megkísérlni azt meggyőződéssel, amit én nem tudtam az én taktikámmal elérni”. Így maradtam én és ezek után kezdtem próbálkozásaimat. Részletekbe nem bocsátkozhatom itt. Egy azonban bizonyos: míg Maniu meggyőződéséhez híven a távolmaradás taktikáját folytatta, rám a meggyőzés taktikájának folytatását bízta, azt híven, hogy ez esetleg eredményre vezet.

— Az események azt igazollák, hogy az

én taktikám kudarcot vallott. Nem a Maniu hibája. Senki hibája. Legkevésbé a párté. Egyedül az én hibám.

Felkiáltások: Nem! Nem!

Vaida: Én hittem ebben a taktikában. Nem teszek szemrehányásokat magamnak, sem az országnak, sem a saját lelkiismeretem előtt. Teljesítettem kötelességemet, ahogy erőmtől kitellett. Maniu Gyulával, a párttal és a királlyal szemben. De az, aki bizonyos meggyőződés alapján halad valamely, bármilyen nemes cél felé és utjában kudarcot vall, le kell vonnia a következtetéseket, mert a politika nem bocsátja meg a hibákat, bármilyen indokból követték is el azokat.

Itt egy képviselő egyedül tapsolni kezdett, de a többi tiltakozva kiáltotta: Nem, nem!

Vaida: Ne akarjanak elhatározásom megmáskítására bírni! Én nem vagyok elhamarkodott ember. Az én koromban egy hosszú élet tapasztalatai után már nem a pillanat hatása alatt cselekszik az ember. A pártnak szabadon kell folytatnia útját programjának megvalósítására. Nem szabad, hogy mellékes szempontok, rokonszenvek és ellenszenvek zavarják útjában. Egységesnek kell lennie. Azért én megköszönve a munkát, törekvést és szolidaritást, amit elnökségem alatt önök kifejtettek és aminek tanujelét adták az önök közvetítésével, leteszem a párt választmányára kezébe az elnöki mandátumot s egyúttal lemondok minden tisztségről és hivatalról, aminek az önök bizalma folytán birtokosa voltam.

Többen megpróbálták visszatéríteni Vaidát, de sikertelenül.

Az okosak és az ostobák

Irta: Sulyok István dr.

Hiába történtek Törökországban, Olaszországban, Németországban, az Egyesült Államokban és még néhány kisebb országban halatlannul nagy dolgok a nemzeti összefogásnak a jegyében, hiába lépett ki a nemzeti gondolat mindenfelé a tudományos elméletek mozdatlanlanságából és a költői képek kódéből az élet zúgó valóságába, hiába vált a nemzeti fegyelem nagy népek közös munkájának szilárd keretévé, — a magyar társadalom kusza bozótjában e nagy dolgok híréből néha színes töbnyire azonban csak felszínes útleírás lesz, vagy otromba vitaanyag, amelyen ravaszkodó öncéluságok „világnézetüket” köszörülik.

Hiába látják egyre többen, hogy minél kisebb és magáramaradtabb a nép, annál több szellemi és gazdasági erőnek lehet a forrása a nemzeti öntudat, annál közelebb vannak benne egymáshoz osztályok, érdekkörök, csoportosulások s annál nyilvánvalóbb a közös nagy céloknak kézzelfogható fontossága külön mindegyesnek a számára is, — a magyar társadalom zavaros közhangulatában még mindig szinte szégyen nemzeti hitet hirdetni, nemzeti program mellett színt vallani s könnyen válik közneveltség tárgyává minden kísérlet, amely az egyesek zabolátlan érdekhajlását nemzeti munkaközösséggé akarja összehangolni.

Hiába porlad semmivé a társadalmi közös munkának minden magasabb értéke s lesz belőle néhány fűrge kufár nyugtalan, hánykodó jólétének talaja, hiába bizonyul újra, meg újra meddőnek minden toborzás a közös munkára, a magyar társadalom hangos vásárában még mindig hitelt találnak a rikoltózó kikiáltók s a bódékba még egyre tolna a nép, hogy csodát lásson akármennyit, csak magát ne lássa meg sohasem.

Sajátságos jelenség.

Egyfelől látnia kell mindenkinek, hogy a magyar nemzeti érzésnél mélyebb, emberibb, eredetibb, magátólvalóbb, érdekesebb közös jellemvonása együttélő embereknek az egész világon sem igen akad. Másfelől pedig látni kell azt is, hogy ez a bámulus, ez a ritka, szinte fizikai egység, ez az ezerszeres párhuzamosság és egyirányúság minden szépsége, minden sűrűsége mellett haszon nélkül marad, mint a romantikus varázsu vizesés, amelynek az erejét senki sem alakítja át vilányossá, modern teremtő energiákká.

Erdemes ezzel a különös jelenséggel foglalkozni. Minden alkalommal foglalkozni is kellene ennek a jellegzetes állapotnak természetrajzával. Nem elég ugyanis egyszerűen magyar tulajdonságokról beszélni s fáradt kezlegyintéssel kitérni a gondolkodás kötelessége elől: változhatatlan tulajdonságai csak az egyes embernek vannak, a nemzetek tulajdonságai attól függnnek, hogy az embereket milyen rendbe állítjuk bennük.

Hyesmire vállalkozott Gömbös Gyula: új, igazi rendbe akarja szedni azt a sok henyeséget, hetykeséget, kapzsiságot, szinlelést és bűjkálást, amiből a tulsó magyar társadalom ma még összetevődik. Feszült figyelemmel, léleg-

zetünket visszafojtva nézzük a szívós kitarást, amellyel a nagy belső művön munkálkodik. Tudjuk, hogy ennél a nagy kísérletnél minden magyarról szó van, akármilyen államnak a polgára is legyen. mért látjuk, hogy a szellemi élet hajszalesővei egyetlen nemzeti testté tesznek minden népet, akármire hánytá is szét fiait a sors.

Figyelünk s közben némely megfigyeléseket is teszünk.

Megállapítjuk például azt, hogy a magyar közélet különböző csarnokaiban, — a sajtóban, a politikában, a művelődés különböző térségein — ujabban elhalkulóban van a könnyű guny, az olcsó ételölés mindenben, aminek nemzeti az erezte. Megállapítjuk, hogy tegnap még szenvedően „nemzetközi” és finnyáskodóan „európai” orgánusok ma nemzeti ütemekben próbálkoznak gondolkozni és beszélni. Nem hagynak fel ezzel a kísérlettel akkor sem, ha minduntalan hamis akkordokat is fognak az ismeretlen és új hangszereken.

Tanulságos tünetként feljegyezzük, hogy Gömbös Gyulának ebben a nagy nemzeti munkaprogramban nincs már közéleti ellenzéke. A magyar társadalom sok szenvedés és vergődés után, sok meddőség és szőfecsérés után eljutott odáig, hogy a nemzeti gondolat, a nemzeti programok hirdetésére nem mer már kezét emelni senki sem s már a nyelvét sem meri kiölni rá senki.

Bezzeg errefelé, minálunk Erdélyben, a magyarul beszélők posványos kis társadalmá-

ban mennyire másképpen állunk még.

Itt minden vállalkozás, minden intézmény, minden mozgalom, minden törekvés, amely a magyar nemzeti erőket korszerű munkagépekké akarja formálni széles körök fölényeskedésének és bölcselkedésének kedvenc cégtáblája még mindig.

Ez a tábor, amely csak ellenségesen, rosszmájú kritikával, közömbös távolságból tud nemzeti célok szolgálatába állított törekvésekről beszélni, két elemből toborzódik: okosokból és ostobákból.

Az okosok azok, akik látják, hogy ezek a nemzeti törekvések, különösen a gazdasági élet terén előbb vagy utóbb visszavonulásra kényszerítik őket olyan területekről, ahol illetéktelenül, kiharaszoló jelleggel tartanak vonalakat megszállva s ezért másféle népiségüket általános jelszavak köntösében ügyesen elrejtve igyekeznek jóelőre elgáncsolni mindent, ami ebbe az irányba mutat.

Az ostobák pedig azok, akik ennek az egyre átlátszóbb, egyre foszlányosabb, egyre otrombább szövevénynek a szárait nem látják s bambán darálják ezeket az egyre kongóbb, egyre hazugabb jelszavakat, ezeket az egyre átlátszóbb, egyre célzatosabb vádakat.

Ki ne látná ennek a különbségnek az okát? Ott ez a magyar nemzeti törekvés a hatalom védelme alá került. Itt védtelen. Sőt mi több: a hatalomnak egyenesen szolgálatot lehet tenni azzal, ha ez a védtelenség illően kihasználható.

Ujabb rohamozás a katolikusok vagyona ellen

Dr Pál Gábor orsz. képviselő javaslatai az Erdélyi Katolikus Státus érdekeinek megvédéséért

Csikszereda. Saját tud. Az Erdélyi Latin-szertartású Katolikus Egyházmegye vagyona körül még mindig áll a harc. Onisifor Ghibu, kolozsvári egyetemi tanár most is folytonos támadásokat intéz az erdélyi katolikusok ezen evszádas intézménye ellen és az Egyházmegye igazságának teljes tudatában nagynevű jogászok sikerrel verik vissza a támadásokat. Ebben a küzdelemben új hang a dr Pál Gábor orsz. képviselőé. Azt hisszük tehát szolgálatot teszünk vele az úgynek, ha a Pál Gábor világos és logikus okfejtéseit és annak gyakorlati előnyeit ismertetjük. Dr Pál Gábor álláspontja ebben a kérdésben a következő:

— Az 1927. év május tizedikén Rómában aláírt konkordátum szövegének a Goldis-féle röpiratban való nyilvánossághozatala után az Igazgatótanács előtt a Püspök Ur Ónagyméltóságának bátor voltam előtárni, hogy a konkordátum IX. szakasza csak az abban felsorolt egyházi szervezetek részére biztosítja a jogi személyiséget és javaik tulajdonjogát s minthogy ezek között az „Erdélyi Róm. Kat. Státus” nem fordul elő, ez a hiány az ősi intézmény létének jogi személyiségének veszélyeztettségét jelenti.

A konkordátum parlamenti ratifikálásának a kormány részéről való halogatása nyilvánvalóvá tette, hogy valamely újabb akciót tervez ama intézmény ellen. A külügyminisztérium a bukaresti apostoli nunciaturához 1928. évi július hó 20-án — mint ismeretessé vált — valóban jegyzéket intézett s abban a ratifikálás nehézségeire hivatkozva, újabb megerősítést kívánt a IX. szakaszban foglalt felsorolás kizárólagosságának elismerésére, ami teljesített is.

Bár a konkordátum ratifikálása megtörtént, a román sajtó és főleg Onisifor Ghibu kolozsvári egyetemi tanár folytonos támadásokat intéztek a román. kat. Státus ellen azon nyíltan hangzóztatott céllal, hogy összes az agrárreform után még megmaradt vagyoniállományát az állam tulajdonjogi igénye címén

hatalmi eszközökkel birtokába vegye. E támadások bizonyára előzetes terv szerint a Rómában 1932 május 30-án kelt egyezmény előkészítésére szolgáltak indokul, amely a „Gyulafehérvári Latin-szertartású Katolikus Egyházmegye” címmel az intézménynek új jogi helyzetét szabályozta. A külügyminisztérium ez év március 31-én az egyezmény érvényéről átiratban értesítette is a minisztériumokat, de mégis bekövetkezett az, hogy a kolozsvári törvényszéknek ez év július 4-én hozott ítélete annak érvényét a parlamenti ratifikálás hiányára hivatkozva megtagadta.

Nem sokkal ezelőtt a perben ítélő Pusçariu törvényszéki bíró füzetben kiadta az ítéletet és abban még külön fejtegetést is írt. E meglepő mozzanattal csaknem egyidejűleg O. Ghibu az állami tulajdonjog érveit igyekszik új könyvében bizonyítani. E tünetek arra mutatnak, hogy vagy az egyezménynek reánk nézve további áldozatot jelentő újabb értelmezés kicsikarására történik ismét készüldés, vagy az állami tulajdon címén való birtokbavétel gondolata előretört az említett ítélet hatása alatt, amely az állam tulajdonjogát hangoztatja az indokolásban.

Ugy vélem, hogy az Igazgatótanácsnak

MEGJELENT !

Sándor Imre: **KAT. IFJUSÁGI IMAKÖNYV**

II. KIADÁSA

Középiskolások számára egyedüli imakönyv egész Erdély területén 440 oldal, szép egész vaszonkötésben, arany nyomással.

ÁRA: 60 LEI

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.

Bakkay Kálmán művei:

Vesárnapi és ünnepi lelkék és evangéliumok magyarázata	Lei 60.—
Római katolikus katekizmus*	72.—
Újszövetségi biblia*	24.—
Oszövetségi biblia*	24.—
*Iskolai és magánhasználatra egységesítve.	
TANULJATOK TOLEM (A jubileumi szentév alkalmával igen alkalmas kézikönyv papoknak és világiaknak egyaránt.)	200.—

Kapható az ERDÉLYI LAPOK könyvosztályánál.

az intézmény létének és vagyonának védelmezése érdekében való fáradozásait megkönnyíttem, ha az alábbiakra rámutatok.

A trianoni békeszerződés 45. és 191. cikkeiben foglalt rendelkezések szerint az elcsatolt területeken lévő volt magyar állami javak az utódállam tulajdonába mennek át. Ezen javak alatt azonban csak azok érthetők, amelyek a magyar állam saját tulajdonául bírt s mint ilyeneket törvényei szerint állami törzskönyvben nyilvántartott.

Még az erdélyi régi törvényeket összegyűjtő és „Approbatæ Constitutiones Transylvaniæ” etc. címmel 1653. évben kihirdetett törvénykönyv is, amely századokon át hatályban volt, a fiskális javaknak „örök emlékeztül való” összeírását rendelte el és e szabály alapján ezen javak regestrum-okban tartattak nyilván. (II. rész, VIII. cím, 1. cikk). E regestrumokba az erd. róm. kat. Státus javai soha fel nem vétettek. Az 5. cikk rendelkezése szerint ha a kincstár valamely javakhoz „just venne eszébe”, úgy a fiscalitást csak bírói ítélet állapíthatta meg és „a bírák ítéletén állván” vehette birtokba. E törvénykönyv érvényét az erdélyi 1791. évi VI. törvénycikk és az 1837—38. évi erdélyi törvény 6. pontja is megerősítette. Minthogy pedig 1848 előtt a róm. kat. Státus javai az erdélyi kincstári regestrumba soha fel nem vétettek és a kincstár azoknak tulajdona iránt soha bíróság előtt fiskálisjogot nem érvényesített, nyilvánvaló, hogy az O. Ghibu által vitatott „történelmi adatok” valódiságuk esetén sem bírnak jelentőséggel.

Az 1870. évi XVIII. magyar törvénycikk 23. szakasza értelmében az állami számvéviszék tartotta nyilván az államvagyonról és a zárszámadással egyidejűleg terjesztette elő arra vonatkozó jelentéseit évente az országgyűlésnek. Az 1880. évi LXVI. törvénycikk 12. szakasza értelmében a számvéviszék köteles volt az ingó és ingatlan állami vagyon leltárát vezetni, az 1897. évi XX. törvénycikk 36. szakasza szerint pedig a minisztériumok az ügykörükbe tartozó állami ingatlanokról törzskönyvet is voltak kötelesek készíteni. Ezen állami okmányokban soha nem fordultak elő a Státus javai, sem pedig a magyar állam azokra tulajdoni igényt soha nem támasztott, sem pedig azokat nem birtokolta s így „volt magyar állami javak” címen a román államnak sines utódlási joga.

Az Erdélyben 1853. év óta még hatályban lévő osztrák magánjogi törvénykönyv 320. cikke szerint senki sem veheti el másnak javait önhatalommal. Minden alkotmányos állam jogrendjének fundamentális alapelve az, hogy ez a kötelezettség az államra is vonatkozik.

A trianoni békeszerződésben (47. cikk) a román állam elismerte, hogy a Szövetséges és Társult Hatalmakkal a kisebbségek védelmére külön szerződést is kötött. Ezen 1919. év dec. 9-én Párizsban kelt szerződésben az állam arra való hivatkozással, hogy „nagy területi gyarapodáshoz jutott”, kötelezettséget vállalt arra, hogy „az igazság határozott biztosítékait óhajtja megadni” a kisebbségek részére. Ennek a kötelezettségnek tökéletes megtadást jelentené az, ha a kormány a kisebbségi egyházi intézményei által saját tulajdonként bírt javakat O. Ghibu-féle „történelmi adatok” alapján hatalmi eszközökkel állami javakká tenné.

Goga Oktavián halála utánra följegyezte királyi audienciájának „drámai” részleteit

Goga érdekes nyilatkozata Ducával való tárgyalásairól

Bukarest. Saját tud. Goga rendkívül érdekes nyilatkozatot tett az ő szerepéről a kormányválság folyamán.

— A király magához hívott és azt az ajánlatot kaptam, hogy működjek közre a liberális kormányban. Azt feleltem, hogy szívesen adom támogatásomat, de előbb bizonyos program-pontokat vizsgálat tárgyává kell tenni. Kijelentettem azonban, hogy előttem lehetetlennek tűnik fel, hogy Ófelsége bizalmával büntessen ki Ducát, aki 1930 június 8-iki beszédével politikailag és erkölcsileg a trón ellenségének mutatta magát a román közvélemény előtt.

— Ez a megoldás — mondtam, — szemben állana az etikai közfelfogással érthetetlen lenne mindenki előtt és a királyi tekintély súlyos csorbítását jelentené, mert a közvéleményben azt a hitet keltené, hogy ahhoz, hogy valaki a korona tanácsosa legyen, előbb a trón becsmérőjének kell lennie. Kifejezésre juttattam azonban, hogy amennyiben szó lenne a két liberális párt egyesítéséről, olyan egyén vezetése alatt, aki a múltban nem kompromittálta magát, nem volna akadálya annak, hogy Ófelsége óhajának engedjek.

— Másnap — folytatta Goga, — meglátogattott engem Duca és előadta, hogy a király azt szeretné, ha ő velem együtt alakíthatna kormányt, — de mingyárt hozzátette, hogy ehhez előzőleg meg kell szüntetni a közöttünk lévő programkülönbségeket.

— Az ön legutóbbi, meg nem alkuvó nacionalista megnyilatkozásai, — mondotta Du-

ca, — nem egyeztethetők össze az én programmal. Az a magatartás, amit ön legutóbb az ország idegen nemzetiségeivel szemben tanúsított, a nyilvánvaló törekvés az alkotmány megváltoztatására, látszólagos antiszemitizmus, hitlerizmus.

Felháborodottan e hang miatt, megkérdeztem Ducát, mit gondol, mit kellene tennem, hogy ne zavarjam őt kormányzati programjában?

Erre ő azt felelte: *visszavonulni az egész vonalon.*

Arra kértem ezután, hogy mutasson reá beszédeim azon részleteire, amelyekben az általa kifogásolt bűnös magatartást tanúsítottam, de ő kitérő választ adott és előadta, hogy Titulescu rendkívül csodálkozott római és berlini útaimon. Mindezekre csak azt válaszolhattam, hogy e két utazás a király hozzájárulásával történt és hogy politikai hitvallásom nem változtathatók, mert azt közel harminc éve vallom már.

Erre következett második audienciám a királynénál, amelynek részleteiről nem nyilatkozhatom, de feljegyzéseim erről a kihallgatásról drámaiak és nagyon tanulságosak lesznek halálom után, vagy akkor, ha majd elcsillapultak a konvulziók, amelyek előtt néztem szerint, most áll az ország.

Az én talpam Okmatalp
Kevés pénzért soká tart

PALMA
OKMA

*tartóstatalp
nem árul át,
tartóssága
csodával határos*
Ezt kérje!

Szombaton megjelenik a hivatalos lapban a parlament feloszlatása

Bukarest. Saját tud. A kamara és szenátus tegnapi ülései az előzetesen megállapított formák mellett játszódtak le. A kamarában csaknem kizárólag nemzeti-parasztpárti képviselők voltak jelen, míg a szenátorok szokatlanul számosan vonultak fel. Mindkét helyen kijelentette az elnök, hogy miután a minisz-

teri széksorokban nincs senki jelen, a házszabályok értelmében nem nyithatja meg az ülést és a legközelebbi ülés időpontját szombaton délutánt javasolja. Ezzel véget ért nemcsak az ülés, hanem az ülésnap is. Szombaton megjelenik a Monitorul Oficialban a parlament feloszlatásáról szóló királyi dekrétum.

*Pfaff új üzlete
a Sas alatt.*

Montparnassei mese

Irtá: Ruffy Péter.

A szobrász nagyon fiatal volt és nagyon tehetséges. Baranyai Pistának hívták, huszadik évében ballagott már Párizsban, a Montparnasseon. Nem volt senkije, semmije. Nyomorult volt és szerelmes, tudóbajos és alkoholista.

Ott ült minden este velünk a Montparnasseon, a Coupoleban, huszesztendejével, nyűtt-ségében, szeliden, kedvesen az éjszakában és bánatában. Jött fáradtan és hajlottan, erőtlennül és gyűröttten, fiatalon és szótlanul, csöndben, kopottan, éhesen. Ugy hozzánk tartozott, ahogy leült és nézett búsan és elmerengve, ahogy beleszokott és belekopott a vigaszainkba s a biztatásunkba, az éjszakákba s a fiatalságába.

Tulontúl fiatal volt és olyan nyomorult, mert végzetesen szerette Sonját, ezt a törődött kis orosz bagolyt, aki modellje volt. S a lány csak nézte őt a Sonják örök mosolyával, fáradtan és erőtlennül, furesán és szótlanul, nem kért soha semmit, nem várt, nem üzent, nem hívott s nem lobbant, csak nézett szürke galambszemével bölösen és józanul. S mi azt hittük, hogy nagyon megveti Pistát, tehetségében, fiatalságában, lángolásában és rongyiban.

... Így élt a szobrász, ennyit tudtunk

róla, amíg egy éjszaka, — fázós párizsi december volt — felénk fordult és az éjszakától nagyon fáradtan, halkán és susogva, finoman és könnyesen azt mondta, hogy:

— Nagyon fáradt vagyok. Vigyetek haza. Aludni szeretnék.

... Picike téli hajnal derengett. Dideregtünk.

... És történt másnap este, hogy hiába vártuk Pistát és a karcait. Szendereggtünk és révedeztünk, merengtünk és böbiskoltunk, hajnali négyig, szótlanul, egymás között búsan és álmosan.

... És mikor már ott baktattunk mind a hárman a körut sarkánál, valaki azt mondta hogy:

— Vajjon hol lehet Pista?

Tíz óra hajnalig vártuk s addig nem szóltunk semmit. De most már féltünk egy kicsit, egymásnéztünk, összebukkant tekintetünk és végigszaladt hátunkon december hidege.

Visszafordultunk és ballagtunk ismét talán fél óráig, azután becsengettünk egy garniszállóba, amely ott guggolt nyirkosan és dülledve, piszkosan és álmosan a montparnassei alvén. Itt lakott Pista. S jött a háziasszony, rútán és szennyesen, bambán és keszkenősen, morgott egyet foghíjas szájával, azután felengedett.

Szerteszét áporodott szag terjengett, a lépcsőházban egy bozontos macska aludt összegörnyedve, csunyan és fejelmetesen. Megmászottunk négy emeletet, vaksí léptekkel át-

ballagtunk egy szűk folyosón és Pista szobája előtt álltunk. Odabenn világosság volt, mert az ajtó alatt vékony fény csikozott. Bekopogtunk. Senki sem válaszolt. Az egyikünk — Tamás — erre benyitott halkán, aztán megálltunk a küszöbön s néztük Pistát, ahogy feküdt szobrai és vázlatai között, verejtékesen és haldokolva.

Mondani akartunk valamit, de a szó elcsuklott a szánkban. Mozdulni akartunk, de csak álltunk remegve és szibbadozva. Orvosért akartunk szaladni s helyette könnyezni kezdtünk.

Pista csak figyelt melegen és lázasan, már nagyon messze az élettől, majd oldalbukott a feje, vért köpött és úgy hörögte ki:

— ... éhes ... vagyok ...

Az élet pedig Párizsban nagyon bitang és becsstelen.

Mi álltunk reszketve és halotthalványan, könnyesen és nyomorultan, mert összesen harminc centimesünk volt s csak néztük Pistát, aki ott hörögött s ott haldoklott, szomorúan és éhesen. Azt mondta, hogy:

— Sonját szeretném látni.

És elrohantunk ketten, bomlottan és szivdobogva, mint futóbolondok. Tamás az orvosért, én pedig Sonjáért, hogy megtaláljam, mert nem tudtuk hol lakik, de éreztük, hogy keresni kell. Végigrohantam a Montparnasseon, álinalltam a Szajna hidján, megkerültem a Cütöt, átjutottam Szent Lajos szigetére, libegve és keservesen. A hajnali szeméthordók

A magyarság sérelmeit tárgyalta az Országos Magyar Párt elnöki tanácsa

Megállapították az ifjúsági szakosztályok korhatárát és munkarörét

Az Országos Magyar Párt elnöki tanácsa november 13-án, délelőtt 10 órától este 9-ig a párt központi irodájában ülést tartott. Jelen voltak: dr. gr. Bethlen György elnök, dr. Inczédy-Jocksmán Ödön, dr. Jakabffy Elemér, Sándor József, dr. Gabányi Imre, dr. Gyárfás Elemér, dr. Pál Gábor, dr. Róth Hugó és dr. Deák Gyula.

Az elnöki tanács beható tárgyalás alá vette azokat a jelentéseket, amelyek az egyenlőtlen és igazságtalan adókövetések és kegyetlen adóbehajtásokról beérkeztek s amelyek különösen a magyar kisebbségi adózókat sújtják főként a Székelyföldön. Leszögezte ezekkel szemben ünnepélyes tiltakozását és ki-mondotta, hogy a mesterséges elszegényítés eme eszköze ellen a legelső kínálkozó alkalommal erőteljesen fel fog lépni.

Tárgyalta azt az egyenlőtlen elbánást, amelyben a Székelyföld lakosságát mellőzik azoknál az előnyöknél, amelyekben a máramarosi, hunyadi és mocsvidéki lakosság inség-akció címén részben közvetlen természetbeni adományok, részben munkaalkalmak útján részesült. Ugyanezeket fogja követelni a Székelyföld számára is.

A névelmezés és iskolaadó.

A névelmezési visszaélésekre leszögezte az elnöki tanács, hogy ősi székely családok leszármazottjai minden alap nélkül zártak ki a saját hitvallásos iskoláikból azon a címen, hogy román származásúak, holott legutóbb is a román-jugoszláv kisebbségi szerződés vilá-

gosan elismeri azt az elvet, hogy egyedül a szülő jogosult a gyermek nemzeti hovatartozását megállapítani. Fájdalommal állapította meg az elnöki tanács, hogy a párt egyes képviselői számszámra voltak kénytelenek ilyen kéréseket benyújtani, amelyek csak részben vezettek eredményre s hogy illetékes kormánytényezők e sérelem iránt megértést nem tanúsítottak. Ezért elhatározta, hogy a névelmezés s az iskolaválasztás jogának egyéb megsértéseit állandó napirenden tartja s minden rendelkezésére álló eszközzel igyekezni fog orvoslást keresni.

A beérkezett jelentésekből fájdalommal állapították meg, hogy az alsóbb tanügyi hatóságok egyszerűen csúfolták Gusti közoktatásügyi miniszternek a 14%-os iskolaadó aránylagos felosztása tárgyában kiadott rendeletéből. E tárgyban további erőyes lépéseket fog tenni.

Nagy megütközéssel vett tudomást az elnöki tanács egyes tanügyi hatóságoknak Erdélyben tudomása szerint eddig példátlanul álló ama rendelkezéséről hogy a vallásszabadság súlyos sérelmére a kisebbségi hitvallásokhoz tartozó tanulókat más vallású istentiszteletekre kényszerítik. Minden illetékes fórumnál igyekezni fog orvoslást keresni.

Elbocsátott vasutak és munkás-pénztári alkalmazottak

ügyében a vasutiaknál egyelőre a bírósági döntést várja a párt, azután mindkét ügyben a parlament színe előtt igyekezik

orvoslást szerezni, annál inkább, mert az új vasuti szolgálati szabályzat 36. §-a erre a jogi alapot is megadja.

A közigazgatási visszaélések mellett megállapították, hogy a Serban kisebbségi miniszter hivatalbalépésekor a párthoz intézett fel-szólításra hozzá benyújtott 31 pontot tartalmazó s törvényhozási intézkedés nélkül elin-tézhető sérelmek és kívánságok egyikére vonatkozólag sem történt a jelenlegi kormány uralmon léte alatt érdemleges intézkedés.

Harmincév az ifjúsági szakosztály tagjainak korhatára.

A nagygyűlés határozatainak végrehajtása során az elnöki tanács leszögezte, hogy az ifjúsági szakosztályok célja és működési köre nem lehet más, mint az ifjúságot érdeklő gazdasági és kulturális kérdések megvitatása, azok tanulmányozása, ezzel az ifjúság ismereteinek kibővítése és politikai önképzés útján reánevelése a nemzetkisebbségi helyzetben való küzdelemre. Szükségesnek látja az elnöki tanács, hogy az ifjúsági szakosztály tagjai a párt más szakosztályaiban és bizottságaiban is képviselőihez jussanak. Megállapította továbbá azt a korhatárt is és pedig a 30-ik életévben, amely korhatárig a párt tagjai az ifjúsági szakosztályhoz tartozhatnak.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Nagyvárad:

Pénteken este fél 9 órakor premier: **Ember a hid alatt**. Indig Ottó szenzációs sikerű, a budapesti Vigszínház állandó műsordarabja. A szerző személyes jelenlétében. Rendes helyárral.

Szombaton délután 4 órakor: **Micky Maus kalandjai**. Vidám gyermekdarab. Zene, ének, tánc, sok móka és gyermek kabaré. Olcsó helyárral.

Szombaton este 9 órakor: **Ember a hid alatt** (Másodszor).

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné: **Akácfa virág**. Operett, 10 és 17 leies helyárral.

Vasárnap délután 6 órakor: **Ember a hid alatt**. Harmadszor. Rendes helyárral.

Vasárnap este 9 órakor: **Egy csók és más semmi**. Operett. Ötödször. Rendes helyárral

Kolozsvár:

A temesvári operett társulat műsora:

Pénteken este félkilenc órakor: **Dubarry**.

Szombaton este félkilenc órakor: **Dubarry**.

Arad:

Pénteken, 17-én este: **Kék lámpás**.

Szombaton, 18-án este: **Kék lámpás**.

Vasárnap, 19-én, délután 3 órakor: **Kék lámpás**. — Délután 6 órakor: **Timosa**.

A tisztaeszlári bűnper

BARY JÓZSEF vizsgálóbíró emlékiratai

Ára igen szép teljes vászonkötésben: 450 lei.
füzve: 375 lei.

A híres bűnper, bíró tollából hiteles adatok alapján
Történelem, de vetekszik a legizgalmasabb bűnügyi
regényvel! 612 oldal! Nagy októvforma.
Kapható könyvosztályunkban.

utánamnéztek és röhögtek vastagon.

De Sonját nem találtam meg, mert Párizs nagyon nagy volt és nagyon közönyös.

...Roskadozva értem vissza. Pista már halott volt. Mellette egy olcsó gyertya égett és odakünn a háziasszony jajszékelt, mert barátunk ölhónapi házbérrel tartozott.

Virtasztottunk. A háziasszony is rikoltzott, hogy nem él halottal egy fedél alatt. S erre jött is a rendőrtiszt a halottkémmel, átnézte az iratokat és azt mondta már elmenőben, hogy:

— Temetessék el valahol.

Nem tudom mi történt ezután, mert elaludtam egy ültőhelyemben, reggel hétkor. Mikor felébredtem, délután volt. Pista már lenn volt egy koporsóban, rozoga taxi belsejében a kapu előtt és a föld nyelte el a szobrai. Ezekért lángolt s ezekért éhezett és most milyen furcsa, különös, rút és nyomorult, hogy Pistát a szobrai árából temetjük el. Mert Tamás bizony mind eladta, hogy megvehesse a koporsót és a sírhelyet.

Engem is becipeltek az autóba s úgy szágódottunk ezzel a kis tölgfakoporsóval, hármán, könnyesen és virágok nélkül.

Mire kiértünk, jött élénk a sírásó, a temetőőrrel s jött az abbé is, ősen és finoman, de mi nem tudtuk neki megmondani, hogy Pista milyen vallású volt. Olyan balga és olyan keserű volt az a csüfőróki délután, ahogy mentünk a temetőben, vékony mesgyéken. Suzanneok és Andrék, Pierrek és Pieret-

tek. Ginettek és Jeanettek között. A pap csak lépegetett s vigasztalt mindhármunkat. De nem tudta, ki volt a halott s csak úgy beszélt róla: „szegény apátok”.

És ázni kezdték a földet és megásták a sírt és beletették a tölgfakoporsót. Az este is lopva ránköszöntött. A pap még megáldotta Pistát, aztán elköszönt. A sírásó is odébblépett, csak a temetőőr maradt ott és hozott egy fakeresztet. Tamás pedig vette a bieskáját és beleveste a keresztbe: „Baranyai István, élt húsz évet”. Mindössze ennyit írt, mert már nagyon fáztunk s a kezét is összevágta közben.

A temetőőr csak nézett, nem tudta, milyen emberek vagyunk, s honnan jöttünk ezekkel a babonás szavakkal. Mert francia volt szegény és a magyarokról még hírből sem hallott.

Állt és nézett. A sírkövek körülünk bölcsen guggoltak és vigyázták a halottakat. Az égen sápadoztak a csillagok.

Mikor visszamentünk Pista szobájába, egy cédulát találtunk Pista asztalán. Ez áll rajta:

„Az oroszok a szívükkel szeretnek és a lelkiükből gyászolnak. Kérem, értsenek meg”.

S mi olyan bölcsök voltunk és annyira balgák, hogy akkor nem értettük meg, hogy nagyon szerette.

Három hétig kerestük Sonját. Soha nem láttuk viszont. Mi történt vele? Valahogy elkallódott a párizsi közönyben...

Hallóóó !!

Olesóbb lett!

Dsida Jenő:

Magyar karaván

Itálián keresztül

Az „Erdélyi Lapok” társasutazása résztvevőinek különösen kedves meglepetés. A helyszíni felvételekkel gazdagon illusztrált könyv.

Ára: 50 lei.

ERDÉLYI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA.

Mussolini is kilép a Népszövetségből?

— Végöráit éli a nemzetek szövetsége —

Londonból jelentik: Egész Európa politikai köreiből élénk visszhangot keltett Mussolini szerdai beszéde, amelyben a főbbi között Európa politikája tekintetében rendkívül súlyos és lesújtó megállapításokat tett. A Népszövetség — úgymond, — elvesztette mindazt, ami számára politikai jelentőséget és történelmi fontosságot biztosított. Nem tartozott a Népszövetség kötelékébe Szovjet-Oroszország és az Egyesült Államok és nem tagja többé Japán és Németország sem. Ilyenformán nem tekinthető a nemzetek szövetségének.

Helytelenítette továbbá Mussolini, hogy a négyhatalmi egyezményről nem beszélnek semmit, holott azt éppen azért hozta létre,

hogy a Népszövetség csődje esetén legyen egy olyan fórum, amely a felmerült vitás kérdéseket közvetlen tárgyalások alapján intézze el.

Mussolini beszéde kétségtelenül éles ellentétet Sarraut és Paul Boncour kijelentéseinek, akik feltétlen ragaszkodnak a Népszövetséghez.

Az Evening Standard Mussolini beszédéből arra következtet, hogy a Duce a Népszövetségből való kilépés gondolatával foglalkozik.

Ha ez bekövetkezik — állapítja meg a lap, — akkor csak Anglia és Franciaország maradnak, mint nagyhatalmak a Népszövetségben s ez a Népszövetség végét jelentené.

Berlinben kedvező hatást keltettek a francia minisztereinek és külügyminiszter kijelentései

Olaszország is Németországot támogatja. — A francia félhivatalos lap a közvetlen francia-német tárgyalások mellett

Párizsból jelentik: A félhivatalos Le Temps szenzációt keltő cikkében a közvetlen német-francia tárgyalások mellett foglal állást és annak a véleménynek ad kifejezést, hogy nem Franciaországnak kell a kezdeményező lépést megtenni, hanem Hitler álljon elő konkrét programmal.

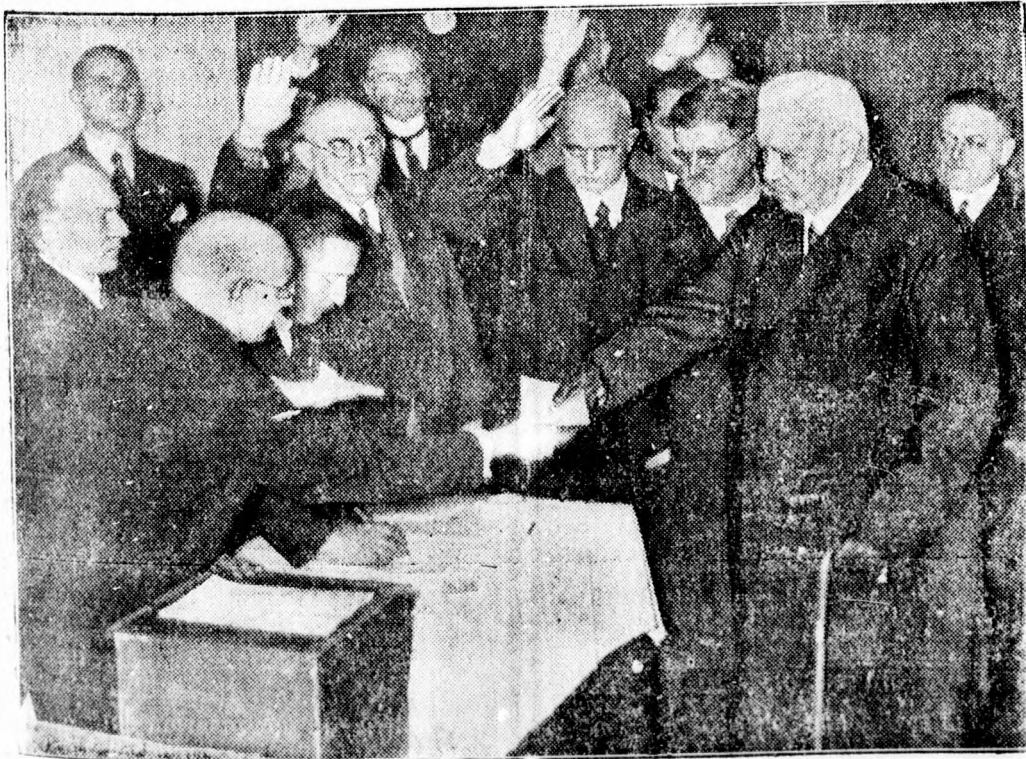
Franciaországnak nagyobb szükség van a közvetlen megbeszélésekre, mint Németországnak.

Mint Berlinből jelentik: itt általában nagy meglepéssel fogadták Paul Boncour és Sarraut szerdai kijelentéseit. Nagyjelentőségű eseménynek látják azt is, hogy a két államférfi, amikor kijelentette, hogy hajlandó közvetlen tárgyalásokat kezdeni Németországgal

— nem korlátozta már eleve a tárgyalások anyagát.

A nemzeti szocialista párt hivatalos lapja, az Angriff is örömmel regisztrálja a két francia vezető politikus beszédét és megállapítja, hogy Németországban az az általános felfogás, hogy ezek a beszédek megnyitják az utat a közvetlen francia-német tárgyalások számára.

Német politikai körökben megállapítják, hogy ezek a közvetlen megbeszélések mindkét országra nézve szükségesek, de különösen Franciaországra, mert Olaszország nyíltan a német álláspontot támogatja, míg az angol kormány részéről a francia álláspontot egyedül támogató Simon külügyminiszter bukása — éppen a francia felfogás támogatása miatt — minden pillanatban bekövetkezhet.

Németország nagy napjából

Hindenburg, nagy tömeg lelkesedése és ujjongása közben leadja szavazatát.

A 4 alkatrész, amely a

Jockey Club
KÖLNIVIZ

hirnevét megalapozta:

- 1 válogatott parfüm-esszenciák
- 2 csodálatos keverék
- 3 tiszta és koncentrált alkohol
- 4 megfelelő érettség

van odáig a lepecselt üvegcsé és a jótállási etikett révén.

Ez a kölni-víz valamint a két másik LADY készítmény — CHAT NOIR és PERLE DE PARIS — csak eredeti lepecselt üvegcsékben kapható.

Prágába összehívták a kisantant gazdasági tanácsát

Prágából jelentik: A kisantant gazdasági tanácsa december 15-én Prágában ül össze tanácskozássra. A napirenden a postai, vasúti, hajózási, repülési és vámügyi kérdéseken kívül nagyarányú be- és kiviteli tervezet is szerepel, amely a három állam gazdasági forgalmát kívánja rendezni a jövő számára.

A tervezet szerint Csehország kötelezettséget vállal bizonyos búza és más mezőgazdasági termék átvételére és ezzel szemben Románia és Jugoszlávia iparcikkek vásárlására kötelezi magát.

A gazdasági tanács összetételére nézve még nem állapodtak meg; egyelőre még nem lehet tudni, vajon a tanács tisztviselőiből, vagy szakértőkből fog-e állni.

„Nem panaszkodni jöttünk össze, hanem bizva küzdeni“

— Az Egyházmegyei Tanács közgyűlése —

Kolozsvár. Saját tud. Csütörtökön reggel 9 órakor a piaristák templomában ünnepi szentmisével nyitották meg az *Egyházmegyei Tanács* évi közgyűlését, amelyet gróf Mailáth Gusztáv püspök mondott fényes papi segédlettel. Féltenegykor kezdődött a gyűlés a katolikus gimnázium dísztermében. A gyűlésen megjelent Erdély katolikus világának csaknem valamennyi egyházi és világi előkelősége. A gyűlés megkezdésekor dr Gyárfás Ele-

mér szenátor, az Egyházmegyei Tanács világi elnök fölkérésére Inczédy-Jocksman Ödön Orbán János egyházi és Merza Gyula világi tagból álló hármas bizottság hívja meg Mailáth püspököt a közgyűlésre.

A főpásztort tomboló meleg lelkesedéssel fogadták, aki mellett jobbról dr Gyárfás Elemér, balról Inczédy-Jocksman Ödön és Balázs András foglaltak helyet.

Mailáth Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök megnyitó beszéde

A püspök megújuló taps és éljenzés között állott fel s a következő megnyitót mondotta:

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Míg a tegnapi Báthory-ünnepség méltán bizonyítható ország-világ előtt, hogy mily nagy és őszinte hálaérzés trónol szívémben azok iránt, akiket katolikus intézményeink alapítóinak és jótévőinek ismerünk — addig az Egyházmegyei Tanács mai közgyűlése azt lesz hivatva megmutatni, hogy az összetartás erejének tudatában milyen példás lelkesedéssel igyekszünk megismerteni, fenn is tartani és fejleszteni ezeket az intézményeket, amelyek a nagyevű alapítók és áldott emlékü jótételek szándéka szerint a mi gondviselő vállainkon nyugszanak.

S mihelyt itt munkánkat befejeztük, utra kelek Rómába, hogy Krisztus földi helytartójának trónja elé vigyem programunkat s gondjainkat s munkánkra erősítő apostoli áldását kérem. Örömmel és vágyakozással indulok ismét az Örökvárosba; testi erőim meggyengültek ugyan és talán fárasztóbb lesz már számomra az út, mint máskor. De mégis benső örömmel teszek eleget annak a kötelességemnek, hogy öt év elteltével újra részletes jelentést tegyek írásban és élőszóval is egyházmegyéim állapotáról. Vigasztalásomra szolgál, hogy megváltásunknak ebben a fenséges szentévében, talán utoljára számadást adhatok földi előjáróm előtt és ezzel, mint remélem, könnyebbé teszem a számadást, amelyet majd az Öröktőpapa és Bíró előtt kell életemről adnom.

Szeretve kérlek titeket, egyesüljetelem velem lélekben és imádságaitokkal kísérjetelem a szent helyekre. Hiszen magam megyek ugyan, de nemcsak magamért megyek. Gondjaitok és nehézségeitek, sok nélkülözésitek, küzdelmetek és aggodástok az enyéimé is és mindezt magammal viszem a Szentatya trónja elé, az apostolok és vértanúk sirjához és az Örökvárosban is minden nap az Ur oltárára helyezem. Rendületlenül bízom benne és semmi csalódás, a támadásoknak folyton megújuló veszedelme nem ingat meg reménységemben, hogy meghallgatja az Ur közös imádságainkat s minden szenvedésünket javunkra fogja fordítani, mert Szent Pál apostol szerint „az Isten közreműködőt mindent azok javára, akik őt szeretik“. (Róm. 8, 28.)

Ismeretes mindnyájunk előtt, hogy intézeinket újra erőszakos és igazságtalan támadások érik; vádolnak minket, hogy ősi intézeink és intézményeink vagyonát, tehát egyházmegyéink vagyonának megmaradt töredékét jogtalanul bírjuk és használjuk. Könyveket írnak rólunk, hogy tetszetős vádakkal, tudományos színezetű ferdítésekkel alapozzák meg erőszakos céljaikat.

Fájdalmas érzéssel látjuk mindnyáján ezeket a sorozatos támadásokat az ősi vagyon ellen, amelyeket a katolikus áldozatkészségtől nyertünk szent örökségbe, amelyet katolikus nagyjaink és fejedelmek a katolikus szent vallás erősségére és a katolikus nevelés biztosítására megalapítottak. De azért nem szünő bizalommal küzdünk jogainkért és jövőnkért, mert hinni akarjuk, hogy országunk fejei a pártatlan igazság szerint az üldözötteket védelmükbe veszik és mert szentül meg vagyunk győződve, hogy nem Istennek szándékai szerint kívánják el jogos anyagi alapjainkat.

Hosszú életem tapasztalásából tudom és hirdetem, hogy a katolikus nevelést semmi más

nem pótolhatja, hogy csak hitvallásos katolikus iskoláinkban nevelkedhetnek tisztaéletű, erősmeggyőződésű, a közügyekben is önzetlen, önfeláldozó, igaz katolikus férfiak.

Ezért óhajtom én oly nagyon, hogy katolikus gyermekeink katolikus intézetekben neveltessenek és katolikus iskolákba járjanak, mert ma van szükség igazán arra, hogy hitében megindíthatatlan, lelkiületében sziklaszilárd ifjúság álljon ki az élet küzdőterére: Olyan küzdeni tudó sereg, amely a romboló és mindent aláeső eszmék forgatagában nem inog meg, hanem a megingó társadalmi rendet sziklaszilárd jellemével képes lesz megmenteni.

Régebben minden más vallásu, sőt más nemzetiségű szülőnek is elismertett a szent joga, hogy gyermekeit a mi magyarnyelvű, katolikus iskolánkba irathassa be. Ez sajnos — és ezt a legutóbbi tapasztalatok utál fájdalmas keserűséggel hangsúlyozom — még saját véreink és saját hűveink elé is szívtelen akadályokat gördít az úgynevezett névelőmérés iskolapolitikája, amely az utóbbi időben különös kimélettenséggel próbálta kizárni saját iskoláinkból saját gyermekeinket, akiknek nevében nem magyar eredetű vélték felfedezni.

De nem panaszkodni jöttünk össze, hanem bizva küzdeni. Távol áll tőlünk azért minden gyűlölködés, még ellenfeleinkkel szemben is, de azért jogainkat és jövőnköt védve nem szününk meg imádkozni még azokért is, akik üldöznek bennünket. Fapajimmal együtt a szentmisében mindennap imádkozom értük s titeket is kérlek, egyesítsétek velünk imádságaitokat és minden nap közösen mondjátok el a szentmise alatt a szeretetnek ezt az imádságát:

„Könyörögjünk: Uristen, a béke és szeretet kedvelője és megőrzője: add meg minden ellenségünknek a békét és az igazi szeretetet és add meg nekik minden bűnük bocsánatát, minket pedig hatalmas erőddel ragadj ki cselszövéseikből. A mi Urunk Jézus Krisztus szent fiad által“.

A szentmise végén pedig a miséző pappal együtt szoktuk elmondani a XIII. Leó által előírt imádságot, égi védőszentünk oltalmáért a

Kincsesztár

Minden tárgyról mindenkinék.

I. sorozat:

Szinyei József: A magyar nyelv.
Weis István: A magyar falu.
Genthon István: Budapest multja és műve szete.
Lukács Károly: A Balaton.
Fitz József: A könyv története.
Babits Mihály: Dante.
Schenk Jakab: A madarak.
Steiner Lajos: Az időjárás.
Mosonyi János: Idegrendszerünk.
Burger Károly: Az egészséges nő.
Szöllőssy Lajos: A táplálkozás.
Sik Sándor: A cserkészlet.

A könyvek ára igen szép kartonkötésben darabonként 25 lel, egész vászonkötésben 40 lel.

Egy teljes sorozat megrendelése esetén portómentesség.

ERDELYI LAPOK KÖNYVOSZTALYA.

gonosz lélek elleni küzdelemben: „Szent Mihály Arkangyal, védelmezz minket harcainkban...“

Ennek a békének és igazi szeretetnek jegyében, amelyről a miscimádság szól s annak a dicsőséges Szent Keresztnek nevében, amely tizenkilenc évszázad óta ragyog biztatón a szenvedők felett, az Egyházmegyei Tanács közgyűlését ezennel megnyitom.

A főpásztor beszédének bezáró imáját felálva hallgatta a közgyűlés és csöndesen utána mondotta:

Jánossy József az első szónok: A főpásztor hívására — mondotta — minden ősszel összegyűlnek az Egyházmegyei Tanács tagjai, hogy megbeszéljék az egyház problémáit és működését. Voltak évek, amikor az elnök egyébről sem beszélhetett, mint a Státus adakozásairól és a tagok örvendezve hallgatták a szép eredményekről szóló beszámolást. Azután voltak idők, amikor a beszámolásokkor nem lehetett megakadályozni, hogy a főpásztor keze ne reszkessen — mert nem volt már miből adni. Most pedig mindennél fontosabb kérdés előttünk főpásztorunk egészsége. Az orvosi tudomány fontosabb esetekben vératómlesztéssel gyógyítja a beteget. En most — jelentette ki Jánossy József — háromszázhatvan ezer katolikushoz szólok. Jöjünk ide, adjunk többet főpásztorunknak a hulló vérnél, adjuk oda neki szívünket, szeretetünket. Most, amikor Rómába indul, hosszabb pihenésre, kísérjük el lélekben valamennyien és legyünk vele mindig és mindenben Erdély háromszázhatvan ezer katolikusai.

Dr Gyárfás Elemér: Rendületlen hűség- és szeretettel ragaszkodunk főpásztorunkhoz és undorral és megvetéssel fordulunk el attól, aki csak a szülői örökségre fordítja szemét. Mi csak főpásztorunk egészségére gondolunk. Az isteni gondviselés majd megtalálja az utat az erdélyi katolikusok nagy problémáinak megoldására és ha elkövetkezik főpásztorunk számára az a pillanat, amit élő ember el nem kerülhet.

A püspök meghatottan mondott köszönetet az ovációért, azután Balázs Ferenc kanonok, az igazoló bizottság elnöke jelentette, hogy az Egyházmegyei Tanácsnak 179 tagjából 90 tag van jelen, ebből 40 egyházi és 50 világi. A jegyzőkönyv vezetésére Széllyes Dániel kanonokot és dr Sulyok István képviselőt kérték fel, hitelesítésére Matskássy Pált, dr Gabányi Imrét és dr páter Imets Károlyt. Dr Gyárfás Elemér felolvasta az üdvözítő táviratokat, amelyeket a pápához, a királyhoz, Cisar érsekhez, a miniszterelnökhöz, Valeri pápai nunciushoz elküldöttek.

Ezekután az évi jelentések tárgyalása következik. Első és legfontosabb a tizenötös bizottság jelentése, amit dr Kovács Károly tett meg s a következő javaslatot terjesztette elő:

— A múlt évben a Státus gyűlése ünnepélyesen szegelte le, hogy az Apostoli Szentszék és Románia között 1932 május 30-án létrejött egyezmény új korszakot nyitott meg Erdély katolikus közönsége előtt és az új korszak méltó folytatása lesz az elmúlt 300 év szenvedésekben de dicsőségekben is gazdag multjának. Tudtuk, hogy ez az új korszak nem csendes gondatlanságot, hanem gondterhes má jelent. Arra azonban nem voltunk elkészülve, hogy a római egyezmény és az általa teremtett új helyzet, amely a magas szerződő felek egyértelmű és igazságtól áthatott szándékának megfelelően számunkra jogbiztonságot és békés munka lehetőséget van hivatva biztosítani — újabb igazságtalan támadások kuforrása legyen.

Megdöbbenéssel látjuk, hogy szent ügyünk ellenségei cinikus gunnyal igyekeznek illuziókussá tenni a magas szerződő felek egyöntetű akarat elhatározásával létrehozott és törvényesen megállapodást. Mi azonban szent ügyünk igazságába vetett hittel és az alkotmányos tényező erkölcsi tekintélyébe és a bírói felelősségbe helyezett bizalommal, emelt fejjel, férfias bátorsággal nézünk szembe a felelőtlen elemek armánykodásaival, azok ellen teljes erőnkkel védekezünk és közben szorgalmasan továbbdolgozunk.

Ezt a bejelentést a közgyűlés percekig tartó ovációban részesítette.

Lapunk zártakor a gyűlés még tart és a továbbiak részletes tudósítását holnapi számunkban közöljük.

HIREK

Központi szerkesztőség
Oradea—Nagyvárad, Str. Regele Carol II. 5
Telefon: 27.

Felkészítők: **Perédi György**

Kolozsvári szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cisj. Piac Utril 13. — Telefon 802.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

1798
november
17

Batthyány Ignác erdélyi püspök halála

Gyulafehérváron ma is fennáll az a nagy hírű, nevezetes, gazdag könyvtár, régiségtár és ásványgyűjtemény, amelyet még 1781-ben alapított Erdély kiváló, nagy püspöke: Batthyány Ignác gróf. Ezt a gyűjteményt létesítőjéről Batthyáneumnak nevezik és 1785-ig, amikor II. József felosztotta a trinitárius rendet, a trinitárius templomban és kolostorban volt elhelyezve. Jelenleg a régi épület második emeletén van s Baráth Béla dr., a kiváló teológiai tanár az igazgatója. Különösen gazdag a Batthyáneum könyvtára s kéziratgyűjteménye, amely 40 ezer kötetből áll. Batthyány Ignác gróf 1741 január 30-án született Nemetújváron. A nagyszombati egyetemen és a római Collegium Apollinareban végezte tanulmányait. A hittudomány mellett nagy előszeretettel foglalkozott a történelemmel s Rómában is buzgón kutatott a magyarországi történelmi adatok után. Amikor visszatért Magyarországra, előbb egri kanonok s nagyprépost, majd 1780-ban Erdély püspöke lett. Nagyon sok történelmi munkát írt s első művében a pannonhalmi apátság alapító oklevelének hitelességét vitatta, annak megtámadói ellen. Ezután leginkább a magyarországi egyházi törvények összefoglalásával és kiadásával foglalkozott. Az 1790—91-iki országgyűlés vallásügyi tárgyalásánál egyike volt a katolikus egyház vezérszónokainak. Különösen az aposztázia kérdését taglalta és erősen külön — névtelen — röpiratot is kiadott. Legméltóbb emléke azonban működésének a gyulafehérvári könyvtár, amelynek kéziratait járadóságot, költséget nem kímélve, gyűjtötte össze. Ez a könyvtár a késő utókor számára is a történelem értékes kufforrása.

Időjárás. A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint derült, hűvös idő várható, éjszakai köddel.

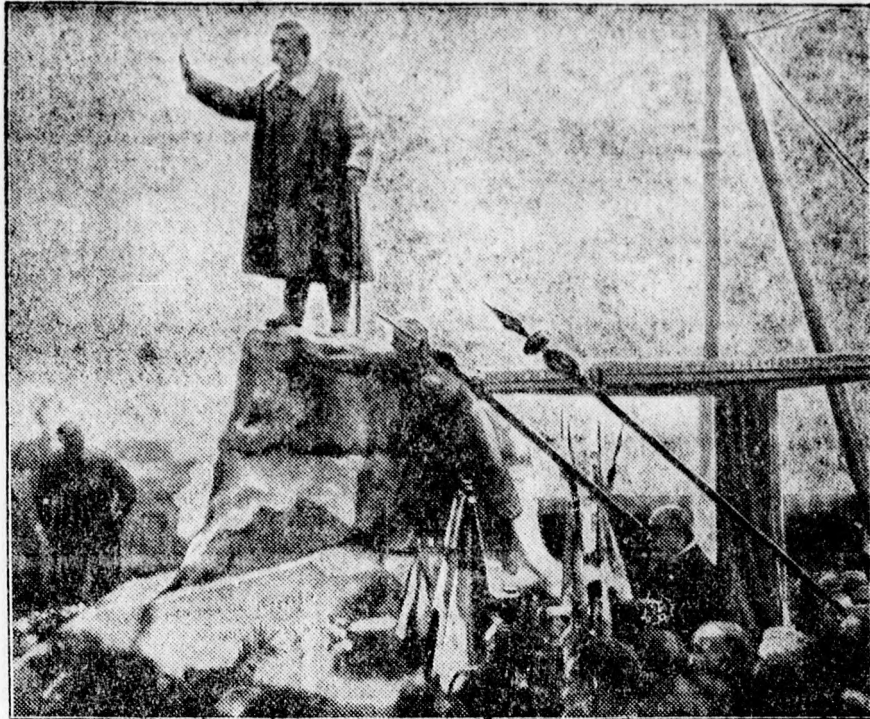
A pesti egyetemi diákság a régi numerus clausus visszaállításáért tüntetett. Budapestről jelentik: Az egyetemi hallgatók tegnap elhatározták, hogy csütörtökön nem jelennek meg az előadásokon, ellenben tüntetni fognak a numerus claususnak régi módon való alkalmazása mellett. Az egyetem zsidó hallgatói minderről semmit sem tudtak és ma reggel megjelentek az egyetemen. A kapuban a keresztény diákok megkezdtek az igazoltatásokat s a zsidó hallgatókat eltávolították. Ezután összegyűltek az egyetem aulájában, ahol élénk tüntetést rendeztek a numerus clausus mellett. A szónokok azt hangoztatták, hogy a zsidók ismét olyan mértékben ársztották el az egyetemet, hogy egyes fakultásokon már tulsúlyban is vannak. Ezután tüntető menetben végig akartak vonulni az utcán, de a rendőrség szétoszlatta őket.

Kolozsváron elkoboztak két magyar és egy román lapot. Kolozsvár. Saját tud. Szerdán este Kolozsváron elkobozták az Estilap, a Jó Estét és a Calendarul című újságokat, mert azok Maniu nyilatkozatát közölték. A Calendarul kilencnapra betiltották.

Betörték a dévai római katolikus templomba. Saját tud. Keddről szerdára virradó éjjel, eddig ismeretlen tettesek a szentély ablakát felfeszítve, betörték a dévai római katolikus templomba, ahol a Mária oltár mellett lévő perselyt, amely a falba volt beépítve, kibontották. De a persely üres volt mivel ép aznap délután ürítették azt ki.

Briand szobrának leplezése Pacyban

Sarraut (jobbról álló alak) ünnepi beszédet mond. A szobor Briand Arisztid miniszterelnököt köpenyben, botra támaszkodva ábrázolja, a szobor talpuzatán jobbról gyermekét védő anya, balról két mankóra támaszkodó hadirokkant erőteljes figurája áll. Sarraut elnök szobor leplező beszédében kijelentette, hogy mindenben nagy-növű elődje békepolitikáját akarja követni.

A vihar elsüllyesztett egy gőzöst a La Manche csatornában. Londonból jelentik: Szerdán a La Manche csatornában óriási vihar vonult végig és a Saxilby nevű gőzöst elsüllyesztette. Az első jelentések szerint az elsüllyedt gőzös legénységét a Berengaria vette fel. Későbbi jelentés szerint a Saxilby legénységének sorsa bizonytalan. A Manchester-Regiment nevű angol gőzös szikratávirózott Londonba, hogy szikratávirón felfogta a Saxilby-t, de az nem válaszolt. Newyorkon át érkezett távirat szerint a Saxilby mentőcsónakjait a segítségre siető gőzösök nem találják. Nem tartják kizártnak, hogy a legénységnek sikerült a csónakokon messzebb jutni, de inkább megvan annak a valószínűsége, hogy a csónakok elsüllyedtek. A vihar a Saxilbyn kívül még több áldozatot is követelt. A Cinquantin nevű 3500 tonnás gőzös haváriát szenvedett, két halászgőzös összeütközött és elsüllyedt.

Halálozás. Székelyhídon agyvérzés következtében elhunyt dr. Vámos Andorné született Penkert Margit, az ottani református nőegylet elnöknője, az ország legregyibb gyógyszerész családjának egyik tagja. Az elhunytat férje, két fia, a Penkert, Vásárhelyi, Szentiványi, Garán Baitz és Vaday-családok gyászolják.

Prefektusi kinevezések. Bihar megyében Chirila Gusztáv alispánhoz, akit a volt vármegyei prefektus távozása után a biharmegyei prefektura ideiglenes vezetésével biztak meg, csütörtökön reggel megérkezett az új prefektus kinevezéséről szóló távirati értesítés. A belügyminiszter, amint az előrelátható volt dr. Jon Picu Băncila nagyváradi ügyvédet, volt liberálistáru képviselőt nevezte ki Bihar megye prefektusává. Az új prefektus Bukarestben már letette az esküt.

Temesvár. Saját tud. Az új kormány Nistor Dimitrie volt szenátort nevezte ki temesi prefektussá. Nistor azelőtt a karánsebesi román szentszéknél működött, majd Temesváron városi főügyész, utóbb ügyvéd volt. Karasban Lupta Pável lett prefektus. A temesvári városi tanácsot — mint a többit is — hamarosan feloszlatták, az időközi bizottság elnöke Suciú Adrián városi főmérnök lesz. Komoly kombinációk vannak arranéze, hogy felváltják a pénzügyi adminisztrátorokat, illetve helyükbe megint csak egyet neveznek ki, hogy kicserélik a tanfelügyelőket is. Imbroane Avram dr., a liberálisok temesmegyei elnöke államtitkár lett a közoktatásügyi miniszteriumban. Temesben a küszöbön álló választások alkalmával, hír szerint, Duca miniszterelnök lesz a liberálisok listavezetője.

Megszűnt a labdajáték Dóczy malomtulajdonossal. Megirtuk pár hónap előtt, hogy a belügyminiszter megsemmisítette Dóczy Imre biharpüspöki malomtulajdonos állampolgárságát és heteken át mindennap áttették a magyar határra, ahol nem fogadták el és másnap visszaküldték. Így lapdáltak a szerencsétlen emberrel, akinek egy vagyonba került a játék, amit egyesek feljelentésére kellett elszenvednie. Most leérkezett a vármegyéhez a kormány rendelete, amely megsemmisíti az állampolgársági törleszt és elrendeli, hogy Nagyágya község Dóczyt az állampolgársági listába vegye fel.

PÁLYAZATI HIRDETMÉNY.

A mócsi (Mociú) római katolikus kántori állásra november 21 határidővel pályázatot hirdetünk. Bemutatkozni csak meghívásra kell. Javadalma: 1. egy szoba, konyha, kamrás lakás, félhold kerttel, 2. 8 hold szántó, 3. esetleg stóla.

Kötelessége összes kántori teendők végzése. énekvezetése plébános utasítása szerint. Pályázhatnak nyugdíjasok is.

Mociú—Mócs, (Kolozs megye) 1933.
Plébánia Hivatal.

Gyümölkstermelők!

A gyümölcsfa összes mászó kártevői, téli araszoló, sfb. ellen már most ősszel

Sotor hernyóenygyűrű

feltevésével védekezünk. Hatása biztos.

Gyártja:

Moskovits Ipartelepek r.-t.

Oradea.

Kapható minden szaküzletben.

A Magyar Nemzeti Bank kölcsönt ad a magyar államnak a gazdaadósságok rendezésére. Budapestről jelentik: A Nemzeti Bank csütörtöki rendkívüli ülésén megváltoztatták a bank alapszabályait. Eszerint a bank a törvényhozás hozzájárulásával kölcsönt folyósíthat az államnak a gazdaadósságok rendezésére.

Tőzsdéi deviza- és valuta-árfolyamok. (Bukarest, november 16.) Devizák: Párizs 6.53—6.58 fél, London 5.49—5.39, Newyork 112—102, Milánó 8.98—8.86, Zürich 32.93—32.60, Brüsszel 23.60—23.45, Berlin 41—40, Amszterdam 68.35—67.85. Valuták (effekt.): Francia fr. 6.60-6.90, svájci frank 32.55—33.40, belga frank 23.50—23.80, fontsterling 532—542, olasz lira 8.80—9.25, török lira 78—81, dollár 112—122, birodalmi korona 39.80—41.50, holland forint 67—69, cseh korona 4.9—5, pengő 23—24, osztrák silling 20—22, zloty 18.80—19.50, dinár 2.20—2.50, drachma 1—1.10.

Zürichi zárlat. Párizs 20.19 háromnegyed, London 17.78, Newyork 304 fél, Brüsszel 72.05, Milánó 27.20, Madrid 41.70, Amszterdam 208.17 fél, Berlin 123.12 fél, Bécs 72.68 (57.30), Prága 15.34, Varsó 57.90, Belgrád 700, Bukarest 305.

Nőpolgármesterek
Angliában

Az angliai Bethnal Greenben főpolgármesternek megválasztották miss L. D. Penolyt, polgármesternek pedig a hugát, Freda Penolyt. Képünkön a távozó főpolgármester átnyújtja a hivatali jelképező nehéz aranyláncot nőutódának, aki mellett polgármesternek választott huga áll

A katolikusok száma a világon. Genfből jelentik: A Népszövetség ezidei évkönyvének statisztikai kimutatásából kitűnik, hogy a világ katolikusainak száma 341 és félmillió. Európában 209. Amerikában 109, Ázsiában 16 és fél, Afrikában 5 és fél, Óceániában pedig másfélmillió katolikus él. Amerika és Európa össznépszerűségének a fele katolikus.

A békedíjat nem adják ki. Oslóból jelentik: A Nobel-díjak szétosztására kijelölt bizottság elhatározta, hogy a békedíjat az idén nem adja ki.

Tüntetnek a liberálisok. Temesvár. Saját tud. Nicolau Avramnak, a városi Ferdinánd-szálló bérlojének vezetésével a liberálisok egy csoportja tüntetést rendezett a Belvárosban. A prefektura elé vonultak, ahol Ducát és a kormányt éltették és követelték, hogy a megyeházára tüzzék ki a nemzetiszínű lobogót. „Ünnepe van az országnak” — kiáltották. Miután a prefektus és a tisztviselők már eltávoztak, nem akadt, aki a zászló kitűzését elrendelje. Erre a tüntetők behatoltak az épületbe s maguk tüzték ki a megyeházára a zászlót. „Le a primáriával” kiáltásokkal a városháza elé vonultak, ahol ugyancsak kívánták a zászló kitűzését, majd maguk mentek az épület balkonjára és kitűzték a zászlót. Érdekes, hogy a tüntetés alatt Gritta Ovidius rendőrkesztor csendőrséget kért, amely tüzoltóautón rohogott a rendőrségi épülethez és készültségben maradt. A tüntetés közben véget ért.

A debreceni egyetemi ifjuság hitlerista tüntetést rendezett. Debrecenből jelentik: A debreceni egyetemi tüntetések folytatásaként szerdán este fél 7 óra után az egyetemi ifjuság utcai tüntetést rendezett. Délelőtt ugyanis a Piac utcán egy Gottlieb Imre nevű vásári árus megtámadott két gazdasági akadémiai hallgatót és az egyiket meg is ütötte. Az akadémisták ezt provokálásnak minősítették és este fél 7 órakor Palmagról 150 gazdász jött be a városba, akikhez számos egyetemi hallgató csatlakozott. Az ifjuság tüntető sétát rendezett. Hitlerrel éltette és „pfuj”-ozta a zsidókat. Közben az Aranybika sarkánál mintegy 250 főnyi tömeg jött futva a Hatvani-utcába és be akarták verni a zsidó üzletek kirakatait. A rendőrök azonban közbeléptek, pár perc múlva pedig lovasrendőrök érkeztek a helyszínre és szétverték a tüntetőket. Este nyolc órakor már az egész városban nyugalom volt.

A Katolikus Népszövetség naptára az
Erdélyi
Katolikus Naptár

160 oldal terjedelemben, sok szép képpel, gazdag tartalommal. Megrendelhető ezen a címen:

Katolikus Népszövetség központi irodája
Cluj—Kolozsvár, Str. I. Maniu 5.

Uj politikai mozgalom Franciaországban.

Párizsból jelentik: Francizmus elnevezéssel egy nagyjelentőségűnek ígérkező, komoly politikai mozgalom indult útnak Franciaországban. A mozgalom, amely a fasizmus és nemzeti szocializmus eszméit szándékszik francia szellemben megvalósítani, egyre nagyobb rétegeket hódít. A mozgalom irányítói „La Francisme” címen lapot adtak ki, amely nyíltan hirdeti, hogy igényt tartanak a hatalom átvételére.

Minden katolikusnak meg kell ismerkednie szent hite kulturértékével! Még ma rendeljük meg a KATOLIKUS LEXIKONT!

Egy Wanderbilt halálos autószerencsétlensége. Newyorkból jelentik: A dúsgazdag Wanderbilt család egyik tagja, a 24 éves William Wanderbilt szerdán Miami és Newyork között, autóbaleset áldozata lett. A fiatal ember versenykocsijával nekifutott egy autónak. Kocsija felborult s maga alá temette. Wanderbilt életét vesztette, sofőrje s egyik barátja, aki szintén az ő gépkocsiján ült — csak könnyebb sérülést szenvedett.

Egyszerre négy községben volt tanító

Hétezer tanító éhezik s hamisított oklevelekkel még bábaasszonyok is jutottak tanítói álláshoz

Temesvár. Saját tud. Különös, szinte hihetetlennek hangzó szélhámoskodások nyomára jutott a lugosi ügyészség. Karöltve a tanfelügyelőséggel hamis tanítói okleveleket gyártó állítólagos tanító leplezett le. A szélhámos elsősorban magának igyekezett állást szerezni. Még pedig nem egyet: egyszerre négyet!

Szemere szörénymegyei községbe valami Ghercea Constantint neveztek ki ezidén tanítónak. Ez a Ghercea már a tanév elején betegség címén kéthavi szabadságot kért, amit meg is kapott. Hiszen állított ki helyettesítést. A szabadság leteltével orvosi bizonyítvány alapján további szabadságot kért, amit szintén megkapott volna, csak hogy gyanus volt az orvosi bizonyítvány. Megindultak a puhatolódzások és megállapították, hogy az orvosi bizonyítvány hamisítvány. A most már eréllyel megindított nyomozás során megállapították azt is, hogy Ghercea urat tulajdonképpen Gajának hívják és hogy a krassómezei Obrészán is van tanítói állása. Megállapították, hogy Hunyadban is, meg Arad megyében is van állása: összesen négy állást tudott magának szerezni hamisított oklevelek alapján s úgy rendezte be a dolgot, hogy felváltva majd itt, majd ott igyekezett szabadságot kapni, illetőleg egyidejűleg három helyen. Közben mindenütt bezebelte a fizetést s a kéznél levő

három helyettesnek éhbéért juttatott. Nagyszerű üzlet... Azonban mindez még nem elégítette ki Ghercea-Gaja „tanító urat”. Nemesak magának, hanem másoknak is készített „diplomát”. Amennyiben a híreknek hitelt lehet adni, egy Nam Mária nevű — bábaasszonynak is állított ki, persze jó pénzért, tanítói oklevelet s az Ilianca Catichelel tanító-nővé átvedlett bába még hozzá álláshoz is jutott. Hétezer tanító éhezik az országban és szélhámosoknak sikerül állásokhoz jutni!... Mert: mindez még nem minden. Most már mintegy negyven teszik azoknak a számát, akik a bányási megyékben tanítói állásokat kaptak — az állítólagos tanító oklevél-hamisítványai alapján.

Szinte hihetetlen. De így állapította meg a lugosi ügyészség. Vajon mi lehet ennek a dolgnak nyilja-magyarázata?

— Nézze bácsi, a földre ejtett valamit.

A gazda természetesen megállott s nézte hogy mit ejtett el.

— Ezt ni! — mutatott az öngyújtóra.

A gazda gyanútlanul felvette, de hirtelen észbe kapott s visszadobta:

— Nem az enyém.

— De bizony a magáé, láttam, amikor el ejtette. Folytatta a lelketlen ügynök.

Szó szót követett. A szegény megszorult gazda mintegy védekezésképp fordult a körülálló felé:

— Nekem sohasem volt öngyújtóm, nem is vagyok dohányos, megkinálhatnak s nekem nincs szükségem reá.

A már erélyesen fellépő ágens felé fordult erre a tömeg, olyan fokozódó dühvel, hogy alig tudta futva megmenteni a bőrét a meglincelestől.

Sárhözy Gerő

A barázdák dala

Versek

Ara fűve 30 lei.

Kapható

az „Erdélyi Lapok” könyvtárában.

A GYERMEK

ROVATVEZETŐ:
CSÜRÖS EMILIA

Szent Erzsébetről

Magyar királylányról, égi virágszárlól, szép szent Erzsébetről szóljon ma a mesém...

Thüringia földjén, messze napnyugaton egy csillagjós lesi csillagok állását. Csendes éjjeleken, mikor minden alszik, hosszú távcsövél vizsgálja az eget; — az ég jóslatából: csillag járásából akarja kitudni a sors fordulását, hazája jövőjét.

Sűrű köd mindenütt, sötét, borús az ég, s íme pont éjfélkor messze kelet felől, — Magyarország táján feltűnik egy csillag. Előbb alig látszik, de nő, növekedik s íme idő múlán ragyogó fényével, sugárözönével önti el Thüringia bérce-völgyes táját. Örvend az ősz tudós, mert ez csuda jó jel, s a hatalmas könyvbe, jóslatai közé boldogan jegyzi be öregecs betűkkel:

„Örvendj Thüringia, a köd foszladozik, homály oszladozik, sugaras a jövőd: kelet felől jön a fény s szerencse hozzád, — csillagot kapsz messzi szép Magyarországról, s amíg a világ áll, amíg ember létszen, kicsiny Thüringia neve mindig él majd nemzedékek ajkán!”

...Ezen az éjszakán, csillag-kigyuláskor angyal szállt az égből — s a magyar királynak büszke palotája, nemes családfája egy új kincset kapott. Aranyos bölcsőben, bíborban, bársonyban újszülött kisbaba mosolygott, gögicselt: a kicsiny Erzsébet.

Haj! gyermekek, ha én le tudnám azt írni, milyen csodaszép volt az a kis királylány! Tündér a külseje, angyali a lelke, — messze földről jöttek látogatására, oly nagy volt a híre!

Egy nap mit gondoltak messze német tájon, — Thüringia földjén — ország intézői? Hadd teljesedjék be ősz tudós jóslata, — hadd legyen az övék magyarok csillaga, — ök bizony elkérik a kis Erzsébetet! Diszes követéssel jöttek el érte: szépen kérve-kérték, adják oda nekik, a szelid Lajosnak, — kis trónörökösüknek, legyen menyasszonya. Nevelkedjen együtt a két királyi gyermek, hadd szokjanak össze, — szeressék meg egymást, s majdan, ha felnőnek, együtt lépjenek az Isten áldásával igaz házasságra.

Alig hároméves kis magyar tulipán, s már el is kell válnon apjától, anyjától, szép szülőföldjétől; ez a kor szokása, így kívánták ezt az akkori törvények. Büszke magyar király, ha már odaadta kicsi virágszárlát, üres kézzel bizony el nem bocsátotta! Társzekerek vitték a tömérdek kincset; aranyat, ezüstöt, királyi hozományt és dölceg lovasok, Árpád hősi népe kísérte el őket.

Thüringia népe álmélkodva nézte a szép kis gyermeket s fényes kíséreit. Zsófia asszony is, — leendő anyósa, csak száját tátotta a sok kincs láttára. Őelte, csókolta a kis Erzsébetet, nevezte csillagnak, szíve gyermekének, fogadta erősen, hogy fogja szeretni, s anyja helyett anyja lesz a kis leánynak.

No, telt, múlt az idő... A kicsi Erzsébet, — magyarhoni csillag, — amint növekedett, úgy terjedt a híre mesés szépségének, csoda jószágának. Szegények angyala, betegek gyámola, s a gyengék védője volt a királyi hölgy, — maga a jó Isten számtalan csodával sokszor kimutatta, milyen kedves neki ez a jó leánya.

Lajos boldogsága nem is ismert határt; mindennapi imát küldött fel az égbe, — hála-ímdádságot, — hogy ilyen menyasszonyt, ilyen nemesszívút rendelt neki Isten. Szegények, gazdagok egyfomán áldották magyar Erzsébetet; messzeföldről jöttek, szinte búcsút járva, csak hogy megláthassák, hogy szavát hallhassák Lajos mátkájának.

Csak Zsófia dúlt-fúlt. Irigység bántotta, epe előntölte, ha csak rá is gondolt, hogy Lajos fia is, országa népe is csak Erzsébetért él, s mindenki dicséri a szép királyleányt.

„No várj csak Erzsébet! Nem lesz ez mindig így; eljön az én napom, kezembe kerülök még, hanem attól reszkess!”

A földi boldogság eltűnő valóság: soha nem tudhatjuk, mit hoz majd a holnap. Szegény Erzsébetünk, — immár Lajos neje és négy gyermek anyja, — mikor rázúdul sok kegyetlen csapás. Hőn szeretett férje Krisztusért harcra szállt; Jézus sírját védte pogány török ellen és idegen földön érte el a halál.

Édes gyermekeim, Erzsébet bánatát, s a gonosz Zsófia sok fondorkodását hosszú dolog volna itten elbeszélmem. De jöjjetek velem emlékezet szárnyán, karácsony éjjelen messze napnyugatra. Thüringia földjén, eisenachi úton mit látnak szemünk?

A dühöngő szélben, térdig érő hóban, éjféli sötétben tántorogva halad egy halvány, megtört nő. Két karján két kicsi, jobbról-balról sírva másik két kis csöppes. A királyi várból, férje örökéből, gonosz anyósától rítul kiűzve vándorol Erzsébet. Messze a városban szólnak a harangok; minden kis kunyhóban boldog ez az este... Angyaljárás van most, karácsonyfa csillog, békesség mindenütt, — az utolsó koldus is nyer meleg tanyát szent karácsony éjén.

Hej büszke magyarok, daliás leventék, akik elkisértétek a kis Erzsébetet, akik szívetek vért adnátok érte, tudjátok-e hol van

Eminéni üzeni:

Juhász Jucika (Dés). Gratulálok a hat kilóhoz Jucikám, az ígért fényképet pedig türelmetlenül várom. **Stefán Józsi** (Csíkszereda). Annak én is örülök, hogy a rajzpályázaton nyert könyv olyan nagy örömet szerzett neked. A karácsonyi vakációra ígért hosszú leveledet várom. Ne felejtőd el pajtás, hogy magyar ember megtartja szavát. **Czilli Mici** (Székelyhid). Rejtvényed jó, sorra kerül. Nagyon örülnek, ha egy hosszabb levélben is bemutatkozna Miciém, mert most olvasom legelőször a nevedet az én kicsi hivedim névsorában. **Szirmay Gizike és Béluska** (Kapnikbánya). Rejtvényetek jók. Sorra kerülnek. **Krasznai Valika (Csanálos)**. Te is azt ígértél Valikám, hogy ezentúl gyakrabban fogsz írni. Hát ne felejtőd el, hogy „ígéret szép szó, ...” tudod ennek a mondásnak a befejezését? Számon tartom ám, tudod-e? **Pallós Rózi és Nusi** (Arad). Az már derék dolog édes gyerekek, hogy a Bobi kutyával együtt ilyen nagy sikerünk van. Csak azt nem írtátok meg, hogy melyikünk néz szében, a Bobi vagy én? Ami leveletek hosszúságát illeti, azt ajánlom, hogy próbáljátok meg egy-kétszer ilyen hosszúat írni, hadd lássuk, haragszom-e? Én alig hiszem! Hiszen minél hosszabb levelet írtok, annál jobban örülök neki! **Csűrös Gizike és Lolóci** (Manasia). Nagyon megörültem leveleteknek, édes gyerekek és főképpen annak, hogy már Lolóci is tud tintával csinos kis levélkét írni. Ezután a nagymama levélbe csusztasátok mindig bele a ti levélkéteket is! Azt a sok szépet és jót, amit a ti kicsi szívetek és leveletek kíván a névnapomra, nagyon köszönöm, bízom benne, hogy meg is hallgatja a jó Isten. Hogy megy a tanulás? Csónakázgattok-e sokat azon a szép nagy tavon a piros csónakban? Írtátok meg, hogy a szentképeket megkaptátok-e? **Széké Mancsi és Emi** (Szapáryliget). Minden jó, ha a vége jó és remélem, hogy a bajok sorozatának most már vége szakadt! Szívemből kívánom, hogy minden baj jóra forduljon és visszatekintve az eseményekre, megállapíthassuk, hogy minden kellemetlenség, csak a korszerűség kedvéért történt. Halásan köszönöm gazdag küldeményeket. Főképpen az írodalmi részt Mancsikám, de a „rajtkók” levelei is ugyancsak nagy örömet jelentenek, meg a római üzenet is. Szívvel-óllel mindkettőtököt! **Batki Veronika, Vozár István, Csonka Erzsike, Kászányi Pista, Csáki Anna, Farkas Imre, Vezér Mihály, Ségér Rózsika, Bodó Eliza, Lévai Ilus, Ködmön Adalbert, Farkas Uona, Lévai Endre, Gorcsa Erzsi, Lévai Gizi, Papp Rozália, Sebestyén Mária, Gorcsa Irénke, Erdődi Erzsébet, Bodó Jani, Gálfi János, Urbán Judita** (Szapáryliget). Levélkéitek egy pillanat alatt elém varázsozták a ti kedves, kicsi falutokat és olyan örömmel olvastam végig valamennyit, mintha mindegyiketekkel külön elbeszélgetnem volna. Nagyon kedves tőletek édes gyerekek, hogy olyan nagyon hívtok és vártok a köcsö Bobi kutyával együtt, sőt még a székely is

országotok éke, királyotok lánya szent karácsony éjén?... Egy rossz sertésóiban talált menedéket, ott húzta meg magát, hogy meg ne vegye őket az Isten hidege.

Zsófia gögösen trónolt fent a várban; — hát vajjon Erzsébet mily szívvvel fogadta sorsa fordulását? Talán zúgolódott, talán átkot mondott gonosz anyósára? Ó nem, ne higgyétek! Kicsi magzatait szívére szoritva, kezét összetéve adott hálát érte, hogy ő is oly szegény szent karácsony éjén, mint a Szent Szűzanya s a kicsi Jézuska ott az istállóban.

De ne gondoljátok, hogy jó gyermekeit az Isten elhagyja! Henrik német császár meghallva a dolgot, védelmébe vette a szegény özvegyet; s a magyar király is hírül véve sorsát, oltalmat és otthont ajánlott fel nekik. Az árvák visszakapták atyjuk örökségét, — de Szent Erzsébetnek nem kellett földi kincs; — nagyobb gyönyörűség: mennybéli gazdagság várakozott reá.

Holdfényes éjjelen, csillagos égboltról leestett egy csillag. Holdfényes éjjelen, Istenéhez vágyva búcsúzott egy lélek...

A mennyei kapun ezernyi angyalka kukucskál kifelé; hozsannát zengenek, örvendezve várják, ujjongva fogadják és az édes Jézus szívére öleli hazatért gyermekét: magyar Erzsébetet.

Édes gyermekeim, míg egy magyar szív ver, míg bánkódni tudunk, amíg örömlünk van, — bízón nézhetünk fel a kéklő mennyboltra: nemzetünk csillaga, a mi Erzsébetünk imádkozik értünk.

Sz. M.

igérték, ha elmegyünk. Mennék is én, de nem is mennék, hanem repülnék tihozzatok, ha lehetne! Az a ti drága két tanítónénitek majd elmagyarazza nektek, hogy miért nem lehet. Szomorú dolog, hogy a fának lehullt a levele és sár van Ligeten — de ne busuljátok, mert nemsokára kiszakad az angyalkák dunnácskája s a hógolyózás ugyancsak finom mulatság. A németek búcsúja bizonyára jól sikerül és az „ember-egylet” megalakulásának is örülök! De annak talán megjobbban, hogy ti olyan sokszor és ügyesen szerepeltek és hogy a nagyobbik tanítónénitek hála Istennek meggyógyult. Legyetek is jó gyerekek és igyekezzetek minél több örömet szerezni a tanítónéniteknek. Hátha egyszer majd csilingelő szánon és is betoppantok abba a ti kedves kis falutokba! Az lesz csak az igazi öröm, tudom, hogy nektek is, de nekem meg inkább! Irjatok máskor is édes gyerekek, minél előbb és minél többet. A többi levélre a jövő héten válaszolok.

REJTVÉNYEK

I. VONALREJTVÉNY.

Beküldte: Szirmay Gizike és Béluska (Kapnik).

l j K r z t k i l y
E e n i s u s r á !

II. TITKOS IRÁS.

Az San L. T. Ga
Vüz—Vaiy—d
A lú eáj jól a.
D. H. M. S. R. Z. J. R. T.
Áo—éb—for—SI—
ss. Ie. Eta, v—.

Helyesen olvasva egy vers kezdő sorait kapjuk. Azt is meg kell írni, hogy melyik vers kezdődik így és hogy ki írta azt a verset.

A 248. számban közölt rejtvények megfejtése:

I. Mátyás király, II. Ha mást dicsérnek, örül, ha őt dicsérik pirul: ilyen a szerény.

Megejtették: Stefán Lacika Csíkszentimre, Krasznai Valika Csanálos, Pallós Rózi és Nusi Arad, Stefán Józsi Csíkszereda, Juhász Jucika Dés, Czilli Emma Székelyhid, Szirmay Gizike és Béluska Kapnik, Csűrös Gizike és Lolóci Manasia, Kerekes Ibolyka Kolozsvár, Moimár Zoltika Nagyenyed, Szirmay Zoltika és Gyuszika Nagysomkut.

A sorsoláson Szirmay Gizike és Béluska (Kapnik) nyerték meg a könyvet. Postára tettük.

egy darab rómi-
menekült monopol
nt ismeretes a mo-
csak játékkártya,
is joga van. Egy
a 1200 lei s a játék-
0 lei használati il-
Nemrég a pénzügy-
lent meg a brassói
zrés címén az imént
vajjon valamennyi
egyszerre csak fel-
nincs lebélyegezve,
esetről és a Korona
100 ezer, azaz egy-
tették. És hiába til-
Korona-kávész, a
nikőért meg kellett
zgatósága e nagyon
rős bírságolás után
aszolgáltatta a mo-
a rómijátékok meg-
og, hogy a le nem
mberei becsempész-
inü, hogy valamely
rkedéséről van szó,
óknál is előfordult,
n öngyújtó után,
ménye, ötezer lei
nek fele az ágensé-
atosabb módszerek-
adi piacon egyik
ber mellett elejtet

ejtett valamit.
megállott s nézte
öngyújtóra.
lvette, de hirtelen
áttam, amikor el-
gynök.
nymegszorult gaz-
dult a körülállók
gyújtóm, nem is
lhatnak s nekem
agens felé fordult
dühvel, hogy alig
bőrot a meglicse-

tanító
ekkel
láshoz
ttatott.
an mindez még
ja „tanító urat”.
násoknak is ké-
ben a híreknek
úrja nevé — bá-
persze jó pénzért,
Catiche tanító-
zzá álláshoz is
ak országban és
akhoz jutni!...
den. Most már
knak a számát
tanítói állásokat
oklevél-hamisít-
llapította meg a
het ennek a do

dala
i.
sztyában.

SPORT

A futballvilágbajnokság négy tengerentúli csapata húszmillió leibe kerül Olaszországnak

Róma, november 15. A jövő évi futballvilágbajnokságok előkészítő bizottsága három szakosztályban teljes gőzzel dolgozik a világbajnoki torna ügyein. A rendező, pénzügyi és technikai osztály együttes munkájának kell biztosítania azt a sikert, amire Olaszországban feltétlenül számítanak. A torna óriási befektetéseket igényel, páratlan arányú az anyagi kockázat, de ha a rendező szövetségnek csak egy kis szerencséje lesz, deficit nélkül megúszhatja a világvversenyt. Csak azt sajnálják az olaszok, hogy a római stadionban nem tudnak 60.000 nézőnél többet elhelyezni. Bizonyos, hogy a döntő iránt érdeklődő tömegek erősen túl fogják jegyezni a hatvanezer helyet. (Turinban, Milánóban, Nápolyban, Firenzében, Bolognában és Triestben rendezik az előmérkőzéseket. Ezekről több jövedelmet remélnek, mint a döntőtől, mert a felsorolt nagy futballcentrumok egyikében-másikában 70 ezernél több nézőt is el tudnak helyezni a sporttelepeken).

Jellemző a várható kiadások óriási arányaira, hogy csak a tengerentúli négy országos válogatott — két délamerikai csapat, a középamerikai selejtező győztese és az Egye-

sült Államok, amely olasz földön játszik selejtezőt a középamerikaiakkal — költsége meghaladja a húszmillió leit.

A FIFA által kijelölt selejtezők részben megkezdődtek, részben a közeljövőben indulnak meg. A svájci-román-jugoszláv csoportban a román-jugoszláv mérkőzés hozza meg a döntést. Svájc mindkét ellenfelével döntetlenül játszott. Csehszlovákia Varsóban 2:1-re győzött a lengyelek ellen. A revás májusban lesz prágai pályán. Magyarország február 11-én küldi csapatát Szófiába s ha győz, Ausztriával együtt bejutott a döntőbe. Bulgária kiesik. Meglepetés esetén még egy magyar-bulgár mérkőzést rendeznének — Budapesten. Olaszország és Görögország márciusban Olaszországban játszik. A görögök nem fogják kivenni a rendező nemzetet a konkurrenciából... A német-francia-luxemburgi csoport küzdélme a németek és franciák luxemburgi játékaival kezdődik március 11-én, illetve április 15-én. A belgák, hollandusok és írek között is sikerült a megegyezés. Belgium csapata Irországba megy selejtezőre, az írek pedig Hollandiába mennek. Ebből a csoportból kétfő jut tovább, tehát esetleg már ezeken a mérkőzéseken eldőlhet a kiesés.

Változtatni kell végre a Nemzeti Bajnokság bíróküldésén. Talán még sohasem hangzott el annyi panasz a mérkőzéseket vezető bírók ellen, mint éppen ebben az évben. Pártos és egyoldalú bíráskodások, valamint sorozatos és már megszokottá vált botrányok tarkítják a Nemzeti Bajnokság mérkőzéseit. Már többször írtunk erről a tarthatatlan állapotról, az érdekeltek azonban mitsem adnak a közhangulat elégedettségére. Ami vasárnap történt tehát, az nem egy elszigetelt, egyedülálló jelenség, hanem csak a dolgok ismert állásának megerősítése. A központban nincsenek tisztában azzal, hogy egyes mérkőzésekre milyen bírókat kell kirendelni. Vasárnap két helyen is volt kellemetlenség a bírónál. Az egyik temesvári lap a következő szavakkal jellemezte a bíráskodást: „Temesváron láttunk egy mérkőzést, amelyet a bíró működése csaknem botrányba fullasztott és amelynek folyamán olyan jelenetek játszódtak le, amelyek semmiképpen sem voltak méltóak a Nemzeti Bajnokságot életre hívó elgondoláshoz”. Temesváron azért a botrányt el tudták kerülni, Marosvásárhelyen azonban annak kitörését már nem lehetett megakadályozni. A bírónak — aki egész mérkőzés alatt érthetetlenül nyomta a hazai csapatot — a meccs végén csak nagynehezen sikerült éppen megmenekülnie a felbőszült tömeg bosszúja elől. Az egész erdélyi sportsajtó állástfoglal a megnyilvánuló rosszindulatu bíráskodások és a hetenkénti botrányok ellen. Követelik a Nemzeti Bajnokság bíróküldési rendszerének azonnali megváltoztatását. Nagyobbfontosságú mérkőzésekre megfelelő képességekkel rendelkező bírókat volna szabad csak kijelölni. A követelés jogos, azonban az az érzésünk, hogy a kérés most éppen úgy, mint a múltban, nem egyéb, mint — falra borsóthányás.

Pitlasinszky meghalt. Pitlasinszky, a sokszoros profi birkózó világbajnok, aki Budapesten is vendégszerrepelt, 67 éves korában Varsóban meghalt. Harmincévvvel ezeölt a leghíresebb birkózószótárok közé tartozott, nagy technikája és nagy taktikája volt. Azután visszavonult a versenyzéstől, a lengyel rendőrbirkózók tréneré lett és érdekes elméleti cikkeket írt a birkózásról.

A Nemzeti Bajnokság vasárnapi mérkőzései

Nagyvárad: Crisana—AMTE.
 Temesvár: Kinizsi—CFR.
 Ploesti: Universitatea—Tricolor.
 Arad: NAC—Gloria CFR.
 Bukarest: Unirea Tricolor—Juventus.

Mindegyik mérkőzés nagyon fontos, mert az őszi tabella végleges képét alakítja ki a B) csoportban és tisztázza a helyzetet az A) csoportban is, ahol ezenkívül már csak az U—CFR mérkőzés vár lejátszásra. A NAC erősen készülődik a mérkőzésre. Ha 6:0-ra veri a Gloriát, úgy a Ripensit megelőzve elfoglalja az első helyet, ha nem, úgy a második marad. A mérkőzésre bőséges csukolt atóbusz is indul Nagyváradról. Jelentkezni lehet a NAC-Ott-honban. Viteldij 170 lei.

Németország 5000 tornásszal vesz részt a budapesti világbajnokságon, — mondotta Carl Diem, a német olimpiai bizottság főtitkára, aki tegnap átutazott Budapesten és meglátogatta a tornászszövetséget. — Nagy nemzetközi esemény lesz ez, mert Németország Budapesten lép be a nemzetközi tornászszövetség, a FIG tagjai közé, először vesz részt a világbajnokságon.

Az amszterdami uszóversenyen Deiters kettős győzelmet aratott. A német rekorder 63.4 mp. alatt győzött a 100 és 2 p. 21.4 mp. alatt a 200 m. gyorsúszásban.

A stockholmi AIK, teljes nevén Allmänna Idrottsklubben jövő szerdán játszik Budapesten a Ferencváros—Hungária kombinált ellen. A meccs lekötésekor tárgyalások folytak arról is, hogy az AIK csapata egyben jéghekkli meccset is játszik Budapesten. A futballisták ugyanis egyszemélyben kitűnő jéghekkizók is. Ennek pedig az az egyszerű magyarázata, hogy a klub elnöke nem más, mint Ulrich Salehov, a műkorcsolyázás egykori világbajnoka.

A birkózó Európa-bajnokságban Magyarországot a következő válogatottak képviselik a párizsi versenyen: Légsúlyban Zombory, nehézsúlyban Tóth, könnyűsúlyban Beke, középsúlyban Tasnády, nagyközepűsúlyban Rihetky, kishézsúlyban dr Papp. A párizsi verseny november 25-én kezdődik.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.)

Adás-vétel

Francia barack (Amsterdam Triumf) események hegyi talajban neveltek őszi ültetésre kaphatók. Dr. Kaczián Kálmán barackosában. Oradea Dr. Ciordaş-u. 46.

Egy jókarban levő gyermekocsi eladó. — Strada Simeon Barnuţiu 11, volt Damjanich u.

Egy drb. gyorsajtó 13-as augsburgi gyártmány, kifogástalan üzemképes állapotban igen jó áron kapható. Közeli felvilágosítás: Kalmár Nándor és fia cégtől, Arad, Str. Ioan Calvin 9. kapható.

Használt kétszárnyu ajtó, ablakok, kisebb ablakrácsok, függönyráma eladó Bölesöde-u. 2.

Vadászállvány és fajtiszta éneklő kanárimadarak eladók. Perces-utca 22. sz.

Voszek jókarban levő, használt varrógépet. Címeket a kiadóba kérek.

Fűszerüzletberendezés felszereléssel együtt-nyanott rollós-ajtó eladó. Cím a kiadóban.

Lakás

Egy szoba, konyha, mellékhelyiségekből álló lakás kiadó. Viz a konyhába van. Oradea, Jókai-u. 26.

Két szoba, konyha, mellékhelyiségekből álló lakás szép, virágos udvarban azonnalra kiadó. Nagyvárad, Temető-u. 11.

2 garszónszoba, előszoba bejárattal azonnalra kiadó, irodának alkalmas. Str. Moldova (Kálvária-u.) No. 18.

Kapualatti bejárattal bútorozott szoba ellátással vagy anélkül kiadó, Lukács Gy. u. 7.

Különítele.

PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László nyomda r. t. Oradea, Str. Regele Carol No. 5.

Oktatás.

Láposy zeneiskola kezdő, zongora és zenelméleti tanszakkal. Oradea Bethen-u. 10.

Keresztény műveltség könyvtára:

BANGHA: *A jezsuita rend és ellen-ségei.* Füzve 70, kötve — — 120 lei
 MULLER: *A római index.* Füzve 60, kötve — — — — 95 lei
 P. OLASZ S. J.: *Világproblémák.* Füzve 45, kötve — — — — 70 lei
 VÉCSEY: *A legújabb kor egyház-története.* Füzve 90, kötve — — 150 lei
 BANGHA: *Jellemrajzok a kath. egyház életéből.* Füzve 90, kötve 150 lei

„Erdélyi Lapok” I. önyvosztálya.

Havadtói Imre:

Az árva karácsonya

(Karácsonyi színmű 3 felvonásban.) ::
Ára 32 lei és portó.

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.

„Erdélyi Lapok” könyvei:

CSÜROS E.: *Csillagszállás* — — — — 60 lei
 WALTER: *Napsugarak. I.—II.—III.* rész — — — — 170 lei
 EYMARD—SCHEFFLER: *Szentáldo-zás—Életrajz.* — — — — 80 lei
 EYMARD—SCHEFFLER: *Az isteni nagy szentség* — — — — 80 lei és portó.

ERDÉLYI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA.